

เอกสารประกอบการพิจารณา

ร่างพระราชบัญญัติ
ยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

อ.พ. 39/2563 สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง

อ.พ. 39/2563
สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง

สำนักวิชาการ
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๒๐๗๐-๒

ร่างพระราชบัญญัติ
ยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

ร่างพระราชบัญญัติ
ยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(นายอนุทิน ชาญวีรกูล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

ร่างพระราชบัญญัติ
ยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(นายพยม พรหมเพชร กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

ร่างพระราชบัญญัติ
ยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(นายเทพไท เสนพงศ์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

คำนำ

เอกสารประกอบการพิจารณา (อ.พ.) นี้ จัดทำขึ้นเพื่อประโยชน์ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ร่างพระราชบัญญัติ ญัตติขอแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ พระราชกำหนด ญัตติ หรือหนังสือสัญญา ระหว่างประเทศ ที่เข้าสู่การประชุมของสภาผู้แทนราษฎร และที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภา โดยศึกษา รวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูล สถิติ ข้อเท็จจริง บทความทางวิชาการ และ/หรืองานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นข้อมูลเบื้องต้น ให้กับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกรัฐสภา กรรมการ และบุคคลในวงงานรัฐสภา ใช้ในการประกอบการพิจารณา ตลอดจนเป็นข้อมูลอ้างอิงสำหรับผู้สนใจทั่วไป

สำนักวิชาการ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ผู้รับผิดชอบ

นายมานิช อินทนิม

ผู้อำนวยการสำนักวิชาการ

นางมาลินี คงรื่น

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานบริการวิชาการ 3

ผู้จัดทำและรับผิดชอบ

นายณัฐพล ยิ่งกล้า

นิติกรชำนาญการพิเศษ

นายรณชัย โตสมภาค

วิทยากรชำนาญการ

นายอนุชา ดีสวัสดิ์

นิติกรชำนาญการ

นายสุเมฆ จีระชัยศิริ

นิติกรปฏิบัติการ

นางมัลลิกา สมบัติศิริ

เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส

นางสาวเมษณีญา สนวนทรัพย์

เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส

นางสาวอชฌา ไตรมาลัย

เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน

นางสาวภาว วาสนา

เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน

นางสาวพรพรรณ เสวกวิหารี

เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน

สิงหาคม 2563

บทสรุปสำหรับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ร่างพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ และนายพยม พรหมเพชร กับคณะ เป็นผู้เสนอ) มีหลักการในการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 เพื่อ 1) ยกเลิกพืชกระท่อมจากการเป็นยาเสพติดให้โทษในประเภท 5 (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 7 วรรคหนึ่ง (5)) 2) ยกเลิกบทบัญญัติเกี่ยวกับการประกาศให้ท้องที่ใดเป็นท้องที่ที่ทำการเสพพืชกระท่อมได้โดยไม่เป็นความผิด (ยกเลิกมาตรา 58/2) และ 3) ยกเลิกบทกำหนดโทษและอัตราโทษสำหรับความผิดเกี่ยวกับพืชกระท่อม (ยกเลิกมาตรา 75 วรรคสาม มาตรา 76 วรรคสอง มาตรา 76/1 วรรคสามและวรรคสี่ และมาตรา 92 วรรคสอง) เหตุผลเนื่องจาก พืชกระท่อมเป็นยาเสพติดให้โทษในประเภท 5 ตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 แต่ในหลายประเทศมิได้กำหนดให้พืชกระท่อมเป็นยาเสพติดให้โทษ ประกอบกับอนุสัญญาเดี่ยวว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ ค.ศ. 1961 และพิธีสารแก้ไขอนุสัญญาเดี่ยวว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ ค.ศ. 1972 มิได้กำหนดให้พืชกระท่อมเป็นยาเสพติดให้โทษ ดังนั้น เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสากลและบริบทของสังคมไทยในบางพื้นที่ที่มีการบริโภคพืชกระท่อมตามวิถีชาวบ้าน สมควรยกเลิกพืชกระท่อมจากการเป็นยาเสพติดให้โทษในประเภท 5

ร่างพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายเทพไท เสนพงศ์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) มีหลักการในการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 เพื่อ 1) กำหนดให้คณะกรรมการ มีหน้าที่ให้ความเห็นชอบต่อผู้อนุญาตในการอนุญาตให้ผลิตพืชกระท่อมตามมาตรา 26/2 (4) 2) กำหนดให้ ครัวเรือนตามกฎหมายว่าด้วยทะเบียนราษฎรผลิตพืชกระท่อมในที่อยู่ที่ตนมีชื่อในทะเบียนบ้านเพื่อใช้ ประโยชน์ในครัวเรือนจำนวนไม่เกินหนึ่งตัน ให้กระทำได้เมื่อได้รับใบอนุญาตจากผู้อนุญาต โดยความเห็นชอบ ของคณะกรรมการ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง 3) กำหนดให้คุณสมบัติของผู้อนุญาตในกรณีพืชกระท่อม ตามมาตรา 26/2 (4) เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง 4) กำหนดหน้าที่ผู้รับอนุญาตผลิตพืชกระท่อม ตามมาตรา 26/2 (4) ให้มีหน้าที่ควบคุมการใช้พืชกระท่อมในครัวเรือนให้เป็นไปตามที่ได้รับอนุญาต รายงาน การใช้พืชกระท่อม แจ้งเป็นหนังสือให้ผู้อนุญาตทราบกรณีพืชกระท่อมถูกโจรกรรม สูญหาย หรือถูกทำลาย รวมถึงการเลิกผลิตพืชกระท่อม ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา 5) กำหนดให้การเสพพืชกระท่อมตามหลักเกณฑ์ที่ได้รับอนุญาตตาม มาตรา 26/2 (4) ไม่เป็นความผิดตามมาตรา 58 และ 6) กำหนดวิธีการเกี่ยวกับการพิจารณาคำขอผลิต พืชกระท่อมที่ยื่นไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับและยังอยู่ในระหว่างการพิจารณา โดยให้ผู้อนุญาต มีอำนาจสั่งให้ผู้นั้นคำขอดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัตินี้ เหตุผลเนื่องจาก โดยที่ปัจจุบันพืชกระท่อมถูกจัดเป็นยาเสพติดให้โทษตาม พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 ซึ่งขณะนี้หลายอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยยาเสพติดให้โทษนั้น ก็ได้กำหนดให้พืชกระท่อมเป็นยาเสพติดหรือวัตถุออกฤทธิ์ที่ต้องควบคุมตามอนุสัญญาแต่อย่างใด นอกจากนี้ ยังปรากฏผลการวิจัยว่า สารสกัดจากพืชกระท่อมมีประโยชน์ทางการแพทย์เป็นอย่างมาก ซึ่งหลายประเทศ ทั่วโลกได้แก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายเพื่อเปิดโอกาสให้มีการอนุญาตให้ประชาชนใช้พืชกระท่อม เพื่อประโยชน์ ในการรักษาโรคได้ด้วยตนเอง ดังนั้น จึงสมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถปลูกพืชกระท่อมเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ครัวเรือน โดยให้บุคคลผู้เป็นเจ้าของบ้าน

สามารถปลูกพืชกระท่อมในที่อยู่ที่ตนมีชื่อในทะเบียนบ้านจำนวนไม่เกินครัวเรือนละหนึ่งต้น เพื่อประโยชน์ในทางอื่นนอกจากประโยชน์ของทางราชการ การแพทย์ การรักษาผู้ป่วย หรือการศึกษาวิจัยและพัฒนา

ร่างพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายอนุทิน ชาญวีรกูล กับคณะ เป็นผู้เสนอ) มีหลักการในการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 เพื่อ 1) เพิ่มบทนิยาม คำว่า “สถาบันพืชยาเสพติดแห่งประเทศไทย” เป็นหน่วยงานของรัฐที่ตั้งขึ้นมาเพื่อวัตถุประสงค์ในการวิจัย การผลิต จำหน่าย นำเข้า ส่งออก การบริหารจัดการ พืชยาเสพติดตามอนุสัญญาเดี่ยวว่าด้วยยาเสพติด ค.ศ. 1961 และ ค.ศ. 1972 ที่ประเทศไทยเป็นรัฐภาคี 2) แก้ไขเพิ่มเติมให้บุคคลธรรมดาสัญชาติไทยสามารถปลูกกัญชา ซึ่งมีชื่อทางวิทยาศาสตร์ว่า *Cannabis indica* (*Cannabis sativa* forma *indica*) ในวงศ์ Cannabidaceae เพื่อการบริโภคส่วนบุคคลเพื่อการรักษาทางการแพทย์ ผลิต จำหน่ายได้ไม่เกิน 6 ต้นต่อครอบครัว ภายใต้การควบคุม กำกับดูแลและการบริหารของสถาบันพืชยาเสพติดแห่งประเทศไทย และ 3) แก้ไขเพิ่มเติมให้ผู้อนุญาตออกใบอนุญาตให้สถาบันพืชยาเสพติดแห่งประเทศไทยในการผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเทศไทยได้ เหตุผลเนื่องจาก โดยที่พืชยาเสพติดเป็นพืชที่สามารถนำไปผลิตเวชภัณฑ์ต่าง ๆ ได้ ซึ่งในหลายประเทศอนุญาตให้ปลูก ผลิต และจำหน่ายได้ จึงสมควรเปิดโอกาสให้หน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนสามารถปลูกพืชยาเสพติดเพื่อการพัฒนาเป็นยารักษาโรค เพื่อเป็นประโยชน์แก่การรักษาทางการแพทย์ ตลอดจนเปิดโอกาสให้มีการผลิต จำหน่าย หรือส่งออกเพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจและการเกษตรกรรมโดยให้สถาบันพืชยาเสพติดแห่งประเทศไทยเป็นผู้ดำเนินการ

เอกสารประกอบการพิจารณา

สารบัญ

	หน้า
บทสรุปสำหรับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	ก
ส่วนที่ 1 - หลักการและเหตุผลของร่างพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)	1-1
- หลักการและเหตุผลของร่างพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายอนุทิน ชาญวีรกูล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)	1-2
- หลักการและเหตุผลของร่างพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายพยม พรหมเพชร กับคณะ เป็นผู้เสนอ)	1-3
- หลักการและเหตุผลของร่างพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายเทพไท เสนพงศ์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)	1-4
- สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)	1-6
- สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายอนุทิน ชาญวีรกูล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)	1-7
- สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายพยม พรหมเพชร กับคณะ เป็นผู้เสนอ)	1-8
- สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายเทพไท เสนพงศ์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)	1-9
- ตารางเปรียบเทียบพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 กับร่างพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี , นายอนุทิน ชาญวีรกูล กับคณะ, นายพยม พรหมเพชร กับคณะ, นายเทพไท เสนพงศ์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)	1-12
ส่วนที่ 2 บทวิเคราะห์	2-1
1) ร่างพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี และนายพยม พรหมเพชร กับคณะ เป็นผู้เสนอ)	2-1
2) ร่างพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายเทพไท เสนพงศ์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)	2-4
3) ร่างพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายอนุทิน ชาญวีรกูล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)	2-5

ส่วนที่ 3 ข้อมูลประกอบการพิจารณา	3-1
1) พืชกระท่อมในประเทศไทย	3-1
2) ประโยชน์และโทษของพืชกระท่อม	3-2
3) การใช้ใบกระท่อมในภาคใต้	3-3
4) ยา 4 x 100	3-5
5) สารตั้งต้นและเคมีภัณฑ์จำเป็นที่ใช้ในการผลิตยาเสพติด	3-7
6) การบริหารจัดการพืชกระท่อมในต่างประเทศ	3-12
7) วิธีการบริหารจัดการพืชกัญชา	3-14
8) องค์กรเพื่อการควบคุมและบริหารจัดการพืชกัญชา	3-15
9) ประโยชน์ของพืชโคคาทางการแพทย์	3-18
10) ความรู้เกี่ยวกับพืชฝิ่น	3-19
11) ประโยชน์ของการใช้กัญชา	3-21
12) สถานการณ์ของการใช้กัญชาเพื่อสันตินาการและใช้ในการรักษาโรค	3-23

ส่วนที่ 1

หลักการและเหตุผล
ของร่างพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 ดังต่อไปนี้

(1) ยกเลิกพืชกระท่อมจากการเป็นยาเสพติดให้โทษในประเภท 5 (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 7 วรรคหนึ่ง (5))

(2) ยกเลิกบทบัญญัติเกี่ยวกับการประกาศให้ท้องที่ใดเป็นท้องที่ที่ทำการเสพพืชกระท่อมได้โดยไม่เป็นความผิด (ยกเลิกมาตรา 58/2)

(3) ยกเลิกบทกำหนดโทษและอัตราโทษสำหรับความผิดเกี่ยวกับพืชกระท่อม (ยกเลิกมาตรา 75 วรรคสาม มาตรา 76 วรรคสอง มาตรา 76/1 วรรคสามและวรรคสี่ และมาตรา 92 วรรคสอง)

เหตุผล

โดยที่ปัจจุบันพืชกระท่อมเป็นยาเสพติดให้โทษในประเภท 5 ตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 แต่ในหลายประเทศมิได้กำหนดให้พืชกระท่อมเป็นยาเสพติดให้โทษ ประกอบกับอนุสัญญาเดี่ยวว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ ค.ศ. 1961 และพิธีสารแก้ไขอนุสัญญาเดี่ยวว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ ค.ศ. 1972 มิได้กำหนดให้พืชกระท่อมเป็นยาเสพติดให้โทษ ดังนั้น เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสากลและบริบทของสังคมไทยในบางพื้นที่ที่มีการบริโภคพืชกระท่อมตามวิถีชาวบ้าน สมควรยกเลิกพืชกระท่อมจากการเป็นยาเสพติดให้โทษในประเภท 5 จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

หลักการและเหตุผล
ของร่างพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.
(นายอนุทิน ชาญวีรกูล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 ดังต่อไปนี้

(1) เพิ่มบทนิยาม คำว่า “สถาบันพืชยาเสพติดแห่งประเทศไทย” เป็นหน่วยงานของรัฐที่ตั้งขึ้นมาเพื่อวัตถุประสงค์ในการวิจัย การผลิต จำหน่าย นำเข้า ส่งออก การบริหารจัดการ พืชยาเสพติดตามอนุสัญญาเดี่ยวว่าด้วยยาเสพติด ค.ศ. 1961 และ 1972 ที่ประเทศไทยเป็นรัฐภาคี (แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 4)

(2) แก้ไขเพิ่มเติมให้บุคคลธรรมดาสัญชาติไทยสามารถปลูกกัญชา ซึ่งมีชื่อทางวิทยาศาสตร์ว่า *Cannabis indica* (*Cannabis sativa* forma *indica*) ในวงศ์ Cannabidaceae เพื่อการบริโภคส่วนบุคคลเพื่อการรักษาทางการแพทย์ ผลิต จำหน่ายได้ไม่เกิน 6 ต้นต่อครอบครัว ภายใต้การควบคุม กำกับดูแล และการบริหารของสถาบันพืชยาเสพติดแห่งประเทศไทย (เพิ่มเติม (4) ของมาตรา 26/2)

(3) แก้ไขเพิ่มเติมให้ผู้อนุญาตออกใบอนุญาตให้สถาบันพืชยาเสพติดแห่งประเทศไทยในการผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเทศไทยได้ (เพิ่มเติม (8) ของมาตรา 26/5)

เหตุผล

โดยที่ พืชยาเสพติดเป็นพืชที่สามารถนำไปผลิตเวชภัณฑ์ต่าง ๆ ได้ ซึ่งในหลายประเทศอนุญาตให้ปลูกผลิต และจำหน่ายได้ จึงสมควรเปิดโอกาสให้หน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนสามารถปลูกพืชยาเสพติด เพื่อการพัฒนาเป็นยารักษาโรค เพื่อเป็นประโยชน์แก่การรักษาทางการแพทย์ ตลอดจนเปิดโอกาสให้มีการผลิต จำหน่าย หรือส่งออกเพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจและการเกษตรกรรมโดยให้สถาบันพืชยาเสพติดแห่งประเทศไทย เป็นผู้ดำเนินการ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

หลักการและเหตุผล
ของร่างพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.
(นายพยม พรหมเพชร กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 ดังต่อไปนี้

1. ให้ยกเลิกพืชกระท่อมออกจากยาเสพติดให้โทษในประเภท 5 (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 7 (5))
2. ให้ยกเลิกบทกำหนดโทษในความผิดเกี่ยวกับพืชกระท่อม (ยกเลิกความในมาตรา 58/2 มาตรา 75 วรรคสาม มาตรา 76 วรรคสอง มาตรา 76/1 วรรคสาม และวรรคสี่ และมาตรา 92 วรรคสอง)

เหตุผล

ด้วยปัจจุบันพืชกระท่อมถูกจัดเป็นยาเสพติดให้โทษตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 ซึ่งหลายประเทศไม่ได้กำหนดให้พืชกระท่อมเป็นยาเสพติดให้โทษ ประเทศไทยได้เคยมีการศึกษาวิเคราะห์แนวทางในการยกเลิกพืชกระท่อมออกจากยาเสพติดให้โทษมาอย่างต่อเนื่องและพบว่าพืชกระท่อมส่งผลต่อร่างกายเพียงเล็กน้อย ประกอบกับอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยยาเสพติดให้โทษและวัตถุออกฤทธิ์ได้แก่ อนุสัญญาเดี่ยวว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ ค.ศ. 1961 อนุสัญญาว่าด้วยวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท ค.ศ. 1971 และอนุสัญญาว่าด้วยการต่อต้านการลักลอบค้ายาเสพติดและวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท ค.ศ. 1988 ก็ไม่ได้กำหนดให้พืชกระท่อมเป็นยาเสพติดหรือวัตถุออกฤทธิ์ที่ต้องควบคุมตามอนุสัญญาดังกล่าว ดังนั้น จึงสมควรที่จะยกเลิกพืชกระท่อมออกจากยาเสพติดให้โทษ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติฉบับนี้

หลักการและเหตุผล
ของร่างพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

(นายเทพไท เสนพงศ์ กัปคณะ เป็นผู้เสนอ)

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 ดังต่อไปนี้

1. กำหนดให้คณะกรรมการมีหน้าที่ให้ความเห็นชอบต่อผู้อนุญาตในการอนุญาตให้ผลิตพืชกระท่อม ตามมาตรา 26/2 (4) (มาตรา 3)
2. กำหนดให้กรณีเจ้าบ้านตามกฎหมายว่าด้วยทะเบียนราษฎรผลิตพืชกระท่อมในที่อยู่ที่ดินมีชื่อในทะเบียนบ้านเพื่อใช้ประโยชน์ในครัวเรือนจำนวนไม่เกินหนึ่งต้น ให้กระทำได้เมื่อได้รับใบอนุญาตจากผู้อนุญาต โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง (มาตรา 4)
3. กำหนดให้คุณสมบัติของผู้ขออนุญาตในกรณีพืชกระท่อม ตามมาตรา 26/2 (4) เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง (มาตรา 5)
4. กำหนดหน้าที่ผู้รับอนุญาตผลิตพืชกระท่อมตามมาตรา 26/2 (4) ให้มีหน้าที่ควบคุมการใช้พืชกระท่อมในครัวเรือนให้เป็นไปตามที่ได้รับอนุญาต รายงานการใช้พืชกระท่อม แจกเป็นหนังสือให้ผู้อนุญาต ทราบกรณีพืชกระท่อมถูกโจรกรรม สูญหาย หรือถูกทำลาย รวมถึงการเลิกผลิตพืชกระท่อม ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา (มาตรา 6)
5. กำหนดให้การเสพพืชกระท่อมตามหลักเกณฑ์ที่ได้รับอนุญาตตามมาตรา 26/2 (4) ไม่เป็นความผิดตามมาตรา 58 (มาตรา 7)
6. กำหนดวิธีการเกี่ยวกับการพิจารณาคำขอผลิตพืชกระท่อมที่ได้ยื่นไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับและยังอยู่ในระหว่างการพิจารณา โดยให้ผู้อนุญาตมีอำนาจสั่งให้ผู้ยื่นคำขอดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา 8)
7. กฎกระทรวง ระเบียบ หรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 ที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา 9)

เหตุผล

โดยที่ปัจจุบันพืชกระท่อมถูกจัดเป็นยาเสพติดให้โทษตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 ซึ่งขณะนี้หลายอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยยาเสพติดให้โทษนั้น ก็ได้กำหนดให้พืชกระท่อมเป็นยาเสพติด หรือวัตถุออกฤทธิ์ที่ต้องควบคุมตามอนุสัญญาแต่อย่างใด นอกจากนี้ ยังปรากฏผลการวิจัยว่าสารสกัดจาก พืชกระท่อมมีประโยชน์ทางการแพทย์เป็นอย่างมากซึ่งหลายประเทศทั่วโลก ได้แก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายเพื่อ เปิดโอกาสให้มีการอนุญาตให้ประชาชนใช้พืชกระท่อม เพื่อประโยชน์ในการรักษาโรคได้ด้วยตนเอง ดังนั้น จึงสมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถปลูก พืชกระท่อมเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ครัวเรือน โดยให้บุคคลผู้เป็นเจ้าของบ้านสามารถปลูกพืชกระท่อมในที่อยู่ ที่ตนมีชื่อในทะเบียนบ้านจำนวนไม่เกินครัวเรือนละหนึ่งต้น เพื่อประโยชน์ในทางอื่นนอกจากประโยชน์ของ ทางราชการ การแพทย์ การรักษาผู้ป่วย หรือการศึกษาวิจัยและพัฒนา จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

ร่างพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มีสาระสำคัญดังนี้

1. ชื่อร่างพระราชบัญญัติ (ร่างมาตรา 1)

พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.”

2. วันใช้บังคับ (ร่างมาตรา 2)

พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

3. กำหนดให้ยกเลิกพีชกระท่อมออกจากการเป็นยาเสพติดให้โทษในประเภท 5 (ร่างมาตรา 3)

มาตรา 3 ให้ยกเลิกความใน (5) ของวรรคหนึ่งของมาตรา 7 แห่งพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(5) ประเภท 5 ยาเสพติดให้โทษที่มีได้เข้าอยู่ในประเภท 1 ถึงประเภท 4 เช่น กัญชา”

4. กำหนดให้ยกเลิกบทบัญญัติเกี่ยวกับการประกาศให้ท้องที่ใดเป็นท้องที่ที่ทำการเสพพีชกระท่อมได้ โดยไม่เป็นความผิด (ร่างมาตรา 4)

มาตรา 4 ให้ยกเลิกมาตรา 58/2 แห่งพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2562

5. กำหนดให้ยกเลิกบทกำหนดโทษและอัตราโทษสำหรับความผิดเกี่ยวกับพีชกระท่อม (ร่างมาตรา 5-ร่างมาตรา 8)

มาตรา 5 ให้ยกเลิกวรรคสามของมาตรา 75 แห่งพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2562 (ร่างมาตรา 5)

มาตรา 6 ให้ยกเลิกวรรคสองของมาตรา 76 แห่งพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2562 (ร่างมาตรา 6)

มาตรา 7 ให้ยกเลิกวรรคสามและวรรคสี่ของมาตรา 76/1 แห่งพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2562 (ร่างมาตรา 7)

มาตรา 8 ให้ยกเลิกวรรคสองของมาตรา 92 แห่งพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2562 (ร่างมาตรา 8)

สาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.
(นายอนุทิน ชาญวีรกูล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

ร่างพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายอนุทิน ชาญวีรกูล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)
มีสาระสำคัญดังนี้

1. ชื่อร่างพระราชบัญญัติ (ร่างมาตรา 1)

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.”

2. วันใช้บังคับ (ร่างมาตรา 2)

มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

3. กำหนดให้เพิ่มบทนิยาม คำว่า “สถาบันพืชยาเสพติดแห่งประเทศไทย” (ร่างมาตรา 3)

มาตรา 3 ให้เพิ่มบทนิยาม คำว่า “สถาบันพืชยาเสพติดแห่งประเทศไทย” ระหว่างคำว่า “ยาเสพติดให้โทษ” และคำว่า “ผลิต” ในมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2545

“สถาบันพืชยาเสพติดแห่งประเทศไทย หมายความว่า หน่วยงานของรัฐที่ตั้งขึ้นมาเพื่อวัตถุประสงค์ในการวิจัย การผลิต จำหน่าย นำเข้า ส่งออก การบริหารจัดการ พืชยาเสพติดตามอนุสัญญาเดี่ยวว่าด้วยยาเสพติด ค.ศ. 1961 และ 1972 ที่ประเทศไทยเป็นรัฐภาคี”

4. กำหนดให้บุคคลธรรมดาสัญชาติไทยสามารถปลูกกัญชาเพื่อการบริโภคส่วนบุคคลเพื่อการรักษาทางการแพทย์ ผลิต จำหน่าย ได้ไม่เกิน 6 ต้นต่อครอบครัว ภายใต้การควบคุม กำกับดูแลและการบริหารของสถาบันพืชยาเสพติดแห่งประเทศไทย (ร่างมาตรา 4)

มาตรา 4 ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (4) ของมาตรา 26/2 แห่งพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2562

“(4) ในกรณีเพื่อประโยชน์สำหรับการพัฒนาเศรษฐกิจ ให้กัญชา ซึ่งมีชื่อทางวิทยาศาสตร์ว่า *Cannabis indica* (*Cannabis sativa* forma *indica*) ในวงศ์ *Cannabidaceae* ให้บุคคลธรรมดาสัญชาติไทยสามารถปลูกเพื่อการบริโภคส่วนบุคคล เพื่อการรักษาทางการแพทย์ ผลิต จำหน่าย ได้ไม่เกิน 6 ต้น ต่อครอบครัว และอยู่ภายใต้การควบคุม กำกับดูแล และการบริหารของสถาบันพืชยาเสพติดแห่งประเทศไทย”

5. กำหนดให้สถาบันพืชยาเสพติดแห่งประเทศไทย เป็นผู้ออกใบอนุญาตให้ผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย หรือ มีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท 5 ได้ (ร่างมาตรา 5)

มาตรา 5 ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (8) ของมาตรา 26/5 แห่งพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2562

“(8) สถาบันพืชยาเสพติดแห่งประเทศไทย”

สาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.
(นายพยม พรหมเพชร กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

ร่างพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. มีสาระสำคัญดังนี้

1. ชื่อร่างพระราชบัญญัติ (ร่างมาตรา 1)

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.”

2. วันใช้บังคับ (ร่างมาตรา 2)

มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

3. กำหนดให้ยกเลิกพีชกระท่อมออกจากยาเสพติดให้โทษในประเภท 5 (ร่างมาตรา 3)

มาตรา 3 ให้ยกเลิกความใน (5) ของมาตรา 7 แห่งพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(5) ประเภท 5 ยาเสพติดให้โทษที่มีได้เข้าอยู่ในประเภท 1 ถึงประเภท 4 เช่น กัญชา พืชฝิ่น”

4. กำหนดให้ยกเลิกบทกำหนดโทษในความผิดเกี่ยวกับพีชกระท่อม (ร่างมาตรา 4)

มาตรา 4 ให้ยกเลิกความในมาตรา 58/2 มาตรา 75 วรรคสาม มาตรา 76 วรรคสอง มาตรา 76/1 วรรคสาม และวรรคสี่ และมาตรา 92 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2562

สาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.
(นายเทพไท เสนพงศ์ เป็นผู้เสนอ)

ร่างพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายเทพไท เสนพงศ์ เป็นผู้เสนอ)
 มีสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ ดังต่อไปนี้

1. ชื่อร่างพระราชบัญญัติ (ร่างมาตรา 1)

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.”

2. วันใช้บังคับของกฎหมาย (ร่างมาตรา 2)

มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

3. กำหนดให้คณะกรรมการมีหน้าที่ให้ความเห็นชอบต่อผู้อนุญาตในการอนุญาตให้ผลิตพืช

กระท่อมตามมาตรา 26/2 (4) (ร่างมาตรา 3)

มาตรา 3 ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (6/5) ของมาตรา 13 แห่งพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522

“(6/5) ให้ความเห็นชอบต่อผู้อนุญาตในการอนุญาตให้ผลิตพืชกระท่อมตามมาตรา 26/2 (4)”

4. กำหนดให้กรณีเจ้าบ้านตามกฎหมายว่าด้วยทะเบียนราษฎรผลิตพืชกระท่อมในที่อยู่ที่ตนมีชื่อในทะเบียนบ้านเพื่อใช้ประโยชน์ในครัวเรือนจำนวนไม่เกินหนึ่งตัน ให้กระทำได้เมื่อได้รับใบอนุญาตจากผู้อนุญาตโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง (ร่างมาตรา 4)

“(4) กรณีเจ้าบ้านตามกฎหมายว่าด้วยทะเบียนราษฎรผลิตพืชกระท่อมในที่อยู่ที่ตนมีชื่อในทะเบียนบ้านเพื่อใช้ประโยชน์ในครัวเรือนจำนวนไม่เกินหนึ่งตัน ให้กระทำได้เมื่อได้รับใบอนุญาตจากผู้อนุญาตโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง”

5. กำหนดให้คุณสมบัติของผู้ขออนุญาตในกรณีพืชกระท่อม ตามมาตรา 62/5 (4) เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง (ร่างมาตรา 5)

มาตรา 5 ให้ยกเลิกความในวรรคสามของมาตรา 26/5 แห่งพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2562 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“คุณสมบัติของผู้ขออนุญาตในกรณีกัญชง (Hemp) ตามมาตรา 26/2 (2) และพืชกระท่อมตามมาตรา 26/2 (4) ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง”

6. กำหนดหน้าที่ผู้รับอนุญาตผลิตพืชกระท่อมตามมาตรา 26/2 (4) ให้มีหน้าที่ควบคุมการใช้พืชกระท่อมในครัวเรือนให้เป็นไปตามที่ได้รับอนุญาต รายงานการใช้พืชกระท่อม แจ้งเป็นหนังสือให้ผู้อนุญาตทราบกรณีพืชกระท่อมถูกโจรกรรม สูญหาย หรือถูกทำลาย รวมถึงการเลิกผลิตพืชกระท่อม ทั้งนี้ ให้เป็นตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา (ร่างมาตรา 6)

มาตรา 6 ให้ยกเลิกความในมาตรา 34/1 แห่งพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2562 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา 34/1 ให้ผู้รับอนุญาตผลิตยาเสพติดให้โทษในประเภท 5 นอกจากผู้รับอนุญาตผลิตพืชกระท่อมตามมาตรา 26/2 (4) ปฏิบัติดังต่อไปนี้

(1) จัดให้มีป้ายไว้ในที่เปิดเผยเห็นได้ง่าย ณ สถานที่ผลิตแสดงว่าเป็นสถานที่ผลิตยาเสพติดให้โทษในประเภท 5 ลักษณะและขนาดของป้ายและข้อความที่แสดงในป้ายให้เห็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

(2) จัดให้มีการวิเคราะห์ยาเสพติดให้โทษในประเภท 5 ที่ผลิตขึ้นก่อนนำออกจากสถานที่ผลิต โดยต้องมีการวิเคราะห์ทุกครั้ง และมีหลักฐานแสดงรายละเอียดซึ่งต้องเก็บรักษาไว้ ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

(3) จัดให้มีฉลากและเอกสารกำกับยาเสพติดให้โทษในประเภท 5 หรือคำเตือน หรือข้อควรระวังการใช้ที่ภาษาชนะหรือหีบห่อบรรจุยาเสพติดให้โทษประเภท 5 ที่ผลิตขึ้น ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

(4) จัดให้มีการแยกเก็บยาเสพติดให้โทษในประเภท 5 เป็นสัดส่วนจากยาหรือวัตถุอื่น และเก็บในที่ซึ่งมั่งคั่งแข็งแรงและมีกุญแจใส่ไว้ หรือเครื่องป้องกันอย่างอื่นที่มีสภาพเท่าเทียมกัน

(5) ในกรณีที่ยาเสพติดให้โทษในประเภท 5 ถูกโจรกรรม สูญหาย หรือถูกทำลาย ต้องแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้อนุญาตทราบโดยมิชักช้า

(6) ปฏิบัติการอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ให้ผู้รับอนุญาตผลิตพืชกระท่อมตามมาตรา 26/2 (4) มีหน้าที่ควบคุมการใช้พืชกระท่อมในครัวเรือนให้เป็นไปตามเงื่อนไขการรับอนุญาต รายงานการใช้พืชกระท่อม แจ้งเป็นหนังสือให้ผู้อนุญาตทราบกรณีพืชกระท่อมถูกโจรกรรม สูญหาย หรือถูกทำลาย รวมถึงการเลิกผลิตพืชกระท่อม ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา”

7. กำหนดการเสพพืชกระท่อมตามหลักเกณฑ์ที่ได้รับอนุญาตตามมาตรา 26/2 (4) ไม่เป็นความผิดตามมาตรา 58 (ร่างมาตรา 7)

มาตรา 7 ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา 58 แห่งพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2562 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ห้ามมิให้ผู้ใดเสพยาเสพติดให้โทษในประเภท 5 เว้นแต่กรณีดังนี้

(1) เป็นการเสพยาเพื่อการรักษาโรคตามคำสั่งของผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม ผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรม ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ หรือหมอพื้นบ้านตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ที่ได้รับใบอนุญาต เป็นการเสพยาเพื่อการศึกษาวิจัย ทั้งนี้ ตำรับยาที่เสพได้ให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

(2) เป็นการเสพยาพิษกระท่อมตามหลักเกณฑ์ที่ได้รับอนุญาตตามมาตรา 26/2 (4)”

8. กำหนดวิธีการเกี่ยวกับการพิจารณาคำขอผลิตพืชกระท่อมที่ได้ยื่นไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับและยังอยู่ในระหว่างการพิจารณา โดยให้ผู้อนุญาตมีอำนาจสั่งให้ผู้ยื่นคำขอดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา 8)

มาตรา 8 คำขอที่ได้ยื่นไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับและยังคงอยู่ในระหว่างการพิจารณา ให้ถือว่าเป็นคำขอตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ในกรณีที่คำขอเดิมมีข้อแตกต่างไปจากหลักเกณฑ์ตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ให้ผู้อนุญาตมีอำนาจสั่งให้ผู้ยื่นคำขอดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ถ้าผู้ยื่นคำขอไม่ดำเนินการภายในเวลาที่ผู้อนุญาตกำหนด ให้คำขอนั้นเป็นอันตกไป

9. กฎกระทรวง ระเบียบ หรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 ที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา 9)

มาตรา 9 กฎกระทรวง ระเบียบ หรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 ที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้จนกว่าจะมีกฎกระทรวง ระเบียบ หรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

การดำเนินการออกกฎกระทรวง ระเบียบ หรือประกาศตามวรรคหนึ่ง ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ หากไม่สามารถดำเนินการได้ ให้รัฐมนตรีว่าราชการกระทรวงสาธารณสุขรายงานเหตุผลที่ไม่อาจดำเนินการได้ต่อคณะรัฐมนตรี

มาตรา 10 ให้รัฐมนตรีว่ากระทรวงสาธารณสุขรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติ ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522	ร่างพระราชบัญญัติยาเสพติด ให้โทษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)	ร่างพระราชบัญญัติยาเสพติด ให้โทษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายอนุทิน ชาญวีรกูล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)	ร่างพระราชบัญญัติยาเสพติด ให้โทษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายพยม พรหมเพชร กับคณะ เป็นผู้เสนอ)	ร่างพระราชบัญญัติยาเสพติด ให้โทษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายเทพไท เสนพงศ์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)
<p>มาตรา 4 ในพระราชบัญญัตินี้</p> <p>ฯลา ฯลา</p>	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้ เรียกว่า “พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.”</p> <p>มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนด หนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วัน ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป</p>	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้ เรียกว่า “พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.”</p> <p>มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวัน ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป</p> <p>มาตรา 3 ให้เพิ่มบทนิยาม คำว่า “สถาบันพืชยาเสพติดแห่ง ประเทศไทย” ระหว่างคำว่า “ยาเสพติดให้โทษ” และคำว่า “ผลิต” ในมาตรา 4 แห่ง พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ</p>	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้ เรียกว่า “พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.”</p> <p>มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวัน ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป</p>	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้ เรียกว่า “พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.”</p> <p>มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวัน ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป</p>

พระราชบัญญัติ ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522	ร่างพระราชบัญญัติยาเสพติด ให้โทษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)	ร่างพระราชบัญญัติยาเสพติด ให้โทษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายอนุทิน ชาญวีรกูล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)	ร่างพระราชบัญญัติยาเสพติด ให้โทษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายพยม พรหมเพชร กับคณะ เป็นผู้เสนอ)	ร่างพระราชบัญญัติยาเสพติด ให้โทษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายเทพไท เสนพงศ์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)
<p>๑๑๑ ๑๑๑</p> <p>มาตรา 7 ยาเสพติดให้โทษ แบ่งออกเป็น 5 ประเภท คือ</p> <p>๑๑๑ ๑๑๑</p>	<p>มาตรา 3 ให้ยกเลิกความใน (5) ของวรรคหนึ่งของมาตรา 7 แห่งพระราชบัญญัติ ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p>	<p>พ.ศ. 2522 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2545</p> <p><u>“สถาบันพืชยาเสพติดแห่ง ประเทศไทย หมายความว่า หน่วยงานของรัฐที่ตั้งขึ้นมาเพื่อ วัตถุประสงค์ในการวิจัย การผลิต จำหน่าย นำเข้า ส่งออก การ บริหารจัดการ พืชยาเสพติดตาม อนุสัญญาเดี่ยวว่าด้วยยาเสพติด ค.ศ. 1961 และ 1972 ที่ ประเทศไทยเป็นรัฐภาคี”</u></p>	<p>มาตรา 3 ให้ยกเลิกความใน (5) ของมาตรา 7 แห่ง พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 และให้ใช้ความ ต่อไปนี้แทน</p>	

พระราชบัญญัติ ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522	ร่างพระราชบัญญัติยาเสพติด ให้โทษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)	ร่างพระราชบัญญัติยาเสพติด ให้โทษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายอนุทิน ชาญวีรกูล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)	ร่างพระราชบัญญัติยาเสพติด ให้โทษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายพยอม พรหมเพชร กับคณะ เป็นผู้เสนอ)	ร่างพระราชบัญญัติยาเสพติด ให้โทษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายเทพไท เสนพงศ์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)
<p>(5) ประเภท 5 ยาเสพติดให้ โทษที่มีได้เข้าอยู่ในประเภท 1 ถึง ประเภท 4 เช่น กัญชา พืช กระท่อม</p> <p>ฯลฯ ฯลฯ</p> <p>มาตรา 13 ให้คณะกรรมการ มีหน้าที่</p> <p>ฯลฯ ฯลฯ</p> <p>ฯลฯ ฯลฯ</p> <p>มาตรา 26/2 ห้ามมิให้ผู้ใด ผลิต นำเข้า หรือส่งออกซึ่งยา</p>	<p>“(5) ประเภท 5 ยาเสพติด ให้โทษที่มีได้เข้าอยู่ในประเภท 1 ถึงประเภท 4 เช่น กัญชา”</p>	<p>มาตรา 4 ให้เพิ่มความ ต่อไปนี้เป็น (4) ของมาตรา 26/2 แห่งพระราชบัญญัติยาเสพติดให้</p>	<p>“(5) ประเภท 5 ยาเสพติด ให้โทษที่มีได้เข้าอยู่ในประเภท 1 ถึงประเภท 4 เช่น กัญชา พืชฝิ่น”</p>	<p>มาตรา 3 ให้เพิ่มความ ต่อไปนี้เป็น (6/5) ของมาตรา 13 แห่งพระราชบัญญัติยาเสพติดให้ โทษ พ.ศ. 2522</p> <p>“(6/5) ให้ความเห็นชอบต่อ ผู้อนุญาตในการอนุญาตให้ผลิต พืชกระท่อมตามมาตรา 26/2 (4)”</p> <p>มาตรา 4 ให้เพิ่มความ ต่อไปนี้เป็น (4) ของมาตรา 26/2 แห่งพระราชบัญญัติยาเสพติดให้</p>

พระราชบัญญัติ ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522	ร่างพระราชบัญญัติยาเสพติด ให้โทษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)	ร่างพระราชบัญญัติยาเสพติด ให้โทษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายอนุทิน ชาญวีรกูล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)	ร่างพระราชบัญญัติยาเสพติด ให้โทษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายพยม พรหมเพชร กับคณะ เป็นผู้เสนอ)	ร่างพระราชบัญญัติยาเสพติด ให้โทษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายเทพไท เสนพงศ์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)
<p>เสพติดให้โทษในประเภท 5 เว้น แต่ในกรณีดังต่อไปนี้</p> <p>๑๑๑ ๑๑๑</p> <p>๑๑๑ ๑๑๑</p>		<p>โทษ พ.ศ. 2522 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติยาเสพติด ให้โทษ (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2562</p> <p>“(4) ในกรณีเพื่อประโยชน์ สำหรับการพัฒนาเศรษฐกิจ ให้ กัญชา ซึ่งมีชื่อทางวิทยาศาสตร์ ว่า Cannabis indica (Cannabis sativa forma indica) ในวงศ์ Cannabidaceae ให้บุคคลธรรมดาสัญชาติไทย สามารถปลูกเพื่อการบริโภค ส่วนบุคคล เพื่อการรักษาทาง การแพทย์ ผลิต จำหน่าย ได้ไม่เกิน 6 ต้น ต่อครอบครัว และอยู่ภายใต้การควบคุม กำกับดูแล และการบริหารของ สถาบันพืชยาเสพติดแห่ง ประเทศไทย”</p>		<p>โทษ พ.ศ. 2562 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติยาเสพติด ให้โทษ (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2562</p> <p>“(4) กรณีเจ้าบ้านตาม กฎหมายว่าด้วยทะเบียนราษฎร ผลิตพืชกระท่อมในที่อยู่ที่ตนมีชื่อ ในทะเบียนบ้านเพื่อใช้ประโยชน์ ในครัวเรือนจำนวนไม่เกินหนึ่งต้น ให้กระทำได้เมื่อได้รับใบอนุญาต จากผู้อนุญาตโดยความเห็นชอบ ของคณะกรรมการ ตามที่กำหนด ในกฎกระทรวง”</p>

พระราชบัญญัติ ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522	ร่างพระราชบัญญัติยาเสพติด ให้โทษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)	ร่างพระราชบัญญัติยาเสพติด ให้โทษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายอนุทิน ชาญวีรกูล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)	ร่างพระราชบัญญัติยาเสพติด ให้โทษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายพยอม พรหมเพชร กับคณะ เป็นผู้เสนอ)	ร่างพระราชบัญญัติยาเสพติด ให้โทษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายเทพไท เสนพงศ์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)
<p>มาตรา 26/5 ผู้อนุญาตจะ ออกใบอนุญาตให้ผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย หรือมีไว้ใน ครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษ ในประเภท 5 ได้เมื่อปรากฏว่า ผู้ขออนุญาตเป็น</p> <p>ฯลฯ ฯลฯ</p> <p>ฯลฯ ฯลฯ</p> <p>คุณสมบัติของผู้ขออนุญาตใน กรณีกัญชง (Hemp) ตามมาตรา 26/2 (2) ให้เป็นไปตามที่กำหนด ในกฎกระทรวง</p> <p>ฯลฯ ฯลฯ</p>		<p>มาตรา 5 ให้เพิ่มความ ต่อไปนี้เป็น (8) ของมาตรา 26/5 แห่งพระราชบัญญัติยาเสพติด ให้โทษ พ.ศ. 2522 ซึ่งแก้ไข เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติ ยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2562</p> <p><u>“(8) สถาบันพืชยาเสพติด แห่งประเทศไทย”</u></p> <p>ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ</p> <p>.....</p> <p>นายกรัฐมนตรี</p>		<p>มาตรา 5 ให้ยกเลิกความใน วรรคสามของมาตรา 26/5 แห่ง พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติยาเสพติด ให้โทษ (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2562 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“คุณสมบัติของผู้ขออนุญาต ในกรณีกัญชง (Hemp) ตาม มาตรา 26/2 (2) และพืช กระท่อมตามมาตรา 26/2 (4) ให้เป็นไปตามที่กำหนดใน กฎกระทรวง”</p>

พระราชบัญญัติ ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522	ร่างพระราชบัญญัติยาเสพติด ให้โทษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)	ร่างพระราชบัญญัติยาเสพติด ให้โทษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายอนุทิน ชาญวีรกูล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)	ร่างพระราชบัญญัติยาเสพติด ให้โทษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายพยม พรหมเพชร กับคณะ เป็นผู้เสนอ)	ร่างพระราชบัญญัติยาเสพติด ให้โทษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายเทพไท เสนพงศ์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)
<p>มาตรา 34/1 ให้ผู้รับ อนุญาตผลิตยาเสพติดให้โทษใน ประเภท 5 ปฏิบัติ ดังต่อไปนี้</p> <p>(1) จัดให้มีป้ายไว้ในที่เปิดเผย เห็นได้ง่าย ณ สถานที่ผลิตแสดง ว่าเป็นสถานที่ผลิตยาเสพติดให้ โทษในประเภท 5 ลักษณะและ ขนาดของป้ายและข้อความที่ แสดงในป้ายให้เป็นไปตามที่ กำหนดในกฎกระทรวง</p>				<p>มาตรา 6 ให้ยกเลิกความใน มาตรา 34/1 แห่ง พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2562 และให้ใช้ ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา 34/1 ให้ผู้รับ อนุญาตผลิตยาเสพติดให้โทษใน ประเภท 5 <u>นอกจากผู้รับอนุญาต</u> <u>ผลิตที่ขั้กระท่อมตามมาตรา</u> <u>26/2 (4) ปฏิบัติดังต่อไปนี้</u></p> <p>(1) จัดให้มีป้ายไว้ในที่ เปิดเผยเห็นได้ง่าย ณ สถานที่ ผลิตแสดงว่าเป็นสถานที่ผลิตยา เสพติดให้โทษในประเภท 5 ลักษณะและขนาดของป้ายและ ข้อความที่แสดงในป้ายให้เห็นไป ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง</p>

พระราชบัญญัติ ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522	ร่างพระราชบัญญัติยาเสพติด ให้โทษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)	ร่างพระราชบัญญัติยาเสพติด ให้โทษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายอนุทิน ชาญวีรกูล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)	ร่างพระราชบัญญัติยาเสพติด ให้โทษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายพยม พรหมเพชร กับคณะ เป็นผู้เสนอ)	ร่างพระราชบัญญัติยาเสพติด ให้โทษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายเทพไท เสนพงศ์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)
<p>(2) จัดให้มีการวิเคราะห์ ยาเสพติดให้โทษในประเภท 5 ที่ผลิตขึ้นก่อนนำออกจากสถานที่ ผลิตโดยต้องมีการวิเคราะห์ ทุกครั้ง และมีหลักฐานแสดง รายละเอียดซึ่งต้องเก็บรักษาไว้ ทั้งนี้ ตามที่กำหนดใน กฎกระทรวง</p> <p>(3) จัดให้มีฉลากและเอกสาร กำกับยาเสพติดให้โทษใน ประเภท 5 หรือค่าเตือน หรือ ข้อควรระวังการใช้ที่ภาษาหรือ หีบห่อบรรจุยาเสพติดให้โทษ ในประเภท 5 ที่ผลิตขึ้น ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการ กำหนดโดยประกาศใน ราชกิจจานุเบกษา</p>				<p>(2) จัดให้มีการวิเคราะห์ ยาเสพติดให้โทษในประเภท 5 ที่ผลิตขึ้นก่อนนำออกจากสถานที่ ผลิตโดยต้องมีการวิเคราะห์ ทุกครั้ง และมีหลักฐานแสดง รายละเอียดซึ่งต้องเก็บรักษาไว้ ทั้งนี้ ตามที่กำหนดใน กฎกระทรวง</p> <p>(3) จัดให้มีฉลากและเอกสาร กำกับยาเสพติดให้โทษใน ประเภท 5 หรือค่าเตือน หรือ ข้อควรระวังการใช้ที่ภาษาหรือ หีบห่อบรรจุยาเสพติดให้โทษ ประเภท 5 ที่ผลิตขึ้น ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการ กำหนดโดยประกาศใน ราชกิจจานุเบกษา</p>

พระราชบัญญัติ ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522	ร่างพระราชบัญญัติยาเสพติด ให้โทษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)	ร่างพระราชบัญญัติยาเสพติด ให้โทษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายอนุทิน ชาญวีรกูล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)	ร่างพระราชบัญญัติยาเสพติด ให้โทษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายพยม พรหมเพชร กับคณะ เป็นผู้เสนอ)	ร่างพระราชบัญญัติยาเสพติด ให้โทษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายเทพไท เสนพงศ์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)
<p>(4) จัดให้มีการแยกเก็บยาเสพติดให้โทษในประเภท 5 เป็นสัดส่วนจากยาหรือวัตถุอื่น และเก็บในที่ซึ่งมั่นคงแข็งแรง และมีกุญแจใส่ไว้ หรือเครื่องป้องกันอย่างอื่นที่มีสภาพเท่าเทียมกัน</p> <p>(5) ในกรณีที่ยาเสพติดให้โทษในประเภท 5 ถูกโจรกรรม สูญหาย หรือถูกทำลาย ต้องแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้อนุญาตทราบ โดยมีชักช้า</p> <p>(6) ปฏิบัติการอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง</p>				<p>(4) จัดให้มีการแยกเก็บยาเสพติดให้โทษในประเภท 5 เป็นสัดส่วนจากยาหรือวัตถุอื่น และเก็บในที่ซึ่งมั่นคงแข็งแรง และมีกุญแจใส่ไว้ หรือเครื่องป้องกันอย่างอื่นที่มีสภาพเท่าเทียมกัน</p> <p>(5) ในกรณีที่ยาเสพติดให้โทษในประเภท 5 ถูกโจรกรรม สูญหาย หรือถูกทำลาย ต้องแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้อนุญาตทราบ โดยมีชักช้า</p> <p>(6) ปฏิบัติการอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ให้ผู้รับอนุญาตผลิตพืชกระท่อมตามมาตรา 26/2 (4) มีหน้าที่ควบคุมการใช้พืชกระท่อมในครัวเรือนให้เป็นไปตามเงื่อนไขการรับอนุญาต</p>

พระราชบัญญัติ ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522	ร่างพระราชบัญญัติยาเสพติด ให้โทษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)	ร่างพระราชบัญญัติยาเสพติด ให้โทษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายอนุทิน ชาญวีรกูล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)	ร่างพระราชบัญญัติยาเสพติด ให้โทษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายพยม พรหมเพชร กับคณะ เป็นผู้เสนอ)	ร่างพระราชบัญญัติยาเสพติด ให้โทษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายเทพไท เสนพงศ์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)
<p>มาตรา 58 ห้ามมิให้ผู้ใด เสพยาเสพติดให้โทษใน ประเภท 2 เว้นแต่การเสพนั้น เป็นการเสฟเพื่อการรักษาโรค ตามคำสั่งของผู้ประกอบวิชาชีพ เวชกรรมหรือผู้ประกอบวิชาชีพ ทันตกรรม ที่ได้รับใบอนุญาต ตามมาตรา 17</p>				<p>รายงานการใช้พืชกระท่อม แจ้งเป็นหนังสือให้ผู้อนุญาต ทราบกรณีพืชกระท่อมถูก โจรกรรม สูญหาย หรือถูกทำลาย รวมถึงการเลิกผลิตพืชกระท่อม ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ คณะกรรมการกำหนดโดย ประกาศในราชกิจจานุเบกษา”</p> <p>มาตรา 7 ให้ยกเลิกความใน วรรคสองของมาตรา 58 แห่ง พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2562 และให้ใช้ ความต่อไปนี้เป็นแทน</p>

พระราชบัญญัติ ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522	ร่างพระราชบัญญัติยาเสพติด ให้โทษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)	ร่างพระราชบัญญัติยาเสพติด ให้โทษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายอนุทิน ชาญวีรกูล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)	ร่างพระราชบัญญัติยาเสพติด ให้โทษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายพยอม พรหมเพชร กับคณะ เป็นผู้เสนอ)	ร่างพระราชบัญญัติยาเสพติด ให้โทษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายเทพไท เสนพงศ์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)
<p>ห้ามมิให้ผู้ใดเสพยาเสพติดให้โทษในประเภท 5 เว้นแต่การเสพนั้นเป็นการเสพเพื่อการรักษาโรคตามคำสั่งของผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม ผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรม ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ หรือ</p> <p>หมอพื้นบ้านตาม กฎหมายว่าด้วยวิชาชีพการแพทย์แผนไทยที่ได้รับใบอนุญาต หรือเป็นการเสพเพื่อการศึกษาวิจัย ทั้งนี้ คำรับยาที่เสพได้ให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด</p>				<p>“ห้ามมิให้ผู้ใดเสพยาเสพติดให้โทษในประเภท 5 เว้นแต่กรณีดังนี้</p> <p>(1) เป็นการเสพเพื่อการรักษาโรคตามคำสั่งของผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม ผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรม ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ หรือหมอพื้นบ้านตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพการแพทย์แผนไทยที่ได้รับใบอนุญาต เป็นการเสพเพื่อการศึกษาวิจัย ทั้งนี้ คำรับยาที่เสพได้ให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด</p> <p>(2) เป็นการเสพเพื่อชกระท่อมตามหลักเกณฑ์ที่ได้รับอนุญาตตามมาตรา 26/2 (4)”</p>

พระราชบัญญัติ ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522	ร่างพระราชบัญญัติยาเสพติด ให้โทษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)	ร่างพระราชบัญญัติยาเสพติด ให้โทษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายอนุนิน ชาญวีรกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)	ร่างพระราชบัญญัติยาเสพติด ให้โทษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายพยม พรหมเพชร กับคณะ เป็นผู้เสนอ)	ร่างพระราชบัญญัติยาเสพติด ให้โทษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายเทพไท เสนพงศ์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)
<p>มาตรา 58/2 คณะกรรมการ ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ตามกฎหมายว่าด้วยกาป้องกัน และปราบปรามยาเสพติด อาจมีมติให้รัฐมนตรีโดย ความเห็นชอบของคณะกรรมการ ประกาศให้ห้องที่ใดเป็นห้องที่ ที่ทำการเสพพืชกระท่อมได้ โดยไม่เป็นความผิดตาม พระราชบัญญัตินี้</p> <p>การเสพและการครอบครอง พืชกระท่อมที่กระทำตามวรรค หนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดใน กฎกระทรวง</p>	<p>มาตรา 4 ให้ยกเลิกมาตรา 58/2 แห่งพระราชบัญญัติยา เสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2562</p>		<p>มาตรา 4 ให้ยกเลิกความใน มาตรา 58/2 มาตรา 75 วรรคสาม มาตรา 76 วรรคสอง มาตรา 76/1 วรรคสาม และวรรคสี่ และ มาตรา 92 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติยาเสพติด ให้โทษ พ.ศ. 2522 ซึ่งแก้ไข เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติ ยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2562</p> <p>ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ</p> <p>..... นายกรัฐมนตรี</p>	

พระราชบัญญัติ ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522	ร่างพระราชบัญญัติยาเสพติด ให้โทษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)	ร่างพระราชบัญญัติยาเสพติด ให้โทษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายอนุทิน ชาญวีรกูล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)	ร่างพระราชบัญญัติยาเสพติด ให้โทษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายพยม พรหมเพชร กับคณะ เป็นผู้เสนอ)	ร่างพระราชบัญญัติยาเสพติด ให้โทษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายเทพไท เสนพงศ์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)
<p>มาตรา 75 ผู้ผลิต นำเข้า หรือส่งออกซึ่งยาเสพติด ให้โทษในประเภท 5 อันเป็น การฝ่าฝืนมาตรา 26/2 ต้อง ระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี และปรับไม่เกินห้าแสนบาท</p> <p>ถ้าการกระทำความผิดตาม วรรคหนึ่งเป็นการกระทำเพื่อ จำหน่าย ต้องระวางโทษจำคุก ตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบห้าปี และ ปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึง หนึ่งล้านห้าแสนบาท</p> <p>ถ้ายาเสพติดให้โทษซึ่งเป็น วัตถุแห่งการกระทำความผิด ตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสองนั้น เป็นพืชกระท่อม ผู้นั้นต้องระวาง โทษจำคุกไม่เกินสองปี และปรับ ไม่เกินสองแสนบาท</p>	<p>มาตรา 5 ให้ยกเลิกวรรคสาม ของมาตรา 75 แห่ง พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติยาเสพติด ให้โทษ (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2562</p>			

พระราชบัญญัติ ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522	ร่างพระราชบัญญัติยาเสพติด ให้โทษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)	ร่างพระราชบัญญัติยาเสพติด ให้โทษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายอนุทิน ชาญวีรกูล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)	ร่างพระราชบัญญัติยาเสพติด ให้โทษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายพยอม พรหมเพชร กับคณะ เป็นผู้เสนอ)	ร่างพระราชบัญญัติยาเสพติด ให้โทษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายเทพไท เสนพงศ์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)
<p>มาตรา 76 ผู้ใดมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท 5 อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา 26/3 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p> <p>ถ้ายาเสพติดให้โทษซึ่งเป็นวัตถุแห่งการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งนั้นเป็นพืชกระท่อมผู้นั้นต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท</p> <p>มาตรา 76/1 ผู้ใดจำหน่ายหรือมีไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท 5 อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา 26/3 โดยมีปริมาณยาเสพติดให้โทษไม่ถึงสิบกิโลกรัมต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี</p>	<p>มาตรา 6 ให้ยกเลิกวรรคสองของมาตรา 76 แห่งพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2562</p> <p>มาตรา 7 ให้ยกเลิกวรรคสามและวรรคสี่ของมาตรา 76/1 แห่งพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2562</p>			

พระราชบัญญัติ ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522	ร่างพระราชบัญญัติยาเสพติด ให้โทษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)	ร่างพระราชบัญญัติยาเสพติด ให้โทษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายอนุทิน ชาญวีรกูล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)	ร่างพระราชบัญญัติยาเสพติด ให้โทษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายพยม พรหมเพชร กับคณะ เป็นผู้เสนอ)	ร่างพระราชบัญญัติยาเสพติด ให้โทษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายเทพไท เสนพงศ์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)
<p>หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p> <p>กรณีตามวรรคหนึ่ง ถ้ามี ยาเสพติดให้โทษในประเภท 5 ตั้งแต่สิบกิโลกรัมขึ้นไป ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปี ถึงสิบห้าปี และปรับตั้งแต่หนึ่ง แสนบาทถึงหนึ่งล้านห้าแสนบาท</p> <p>ถ้ายาเสพติดให้โทษซึ่งเป็น วัตถุแห่งการกระทำความผิดตาม วรรคหนึ่งนั้นเป็นพืชกระท่อม ผู้นั้นต้องระวางโทษจำคุก ไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกิน สี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p> <p>ถ้ายาเสพติดให้โทษซึ่งเป็น วัตถุแห่งการกระทำความผิดตาม วรรคสองนั้นเป็นพืชกระท่อม ผู้นั้นต้องระวางโทษจำคุก</p>				

พระราชบัญญัติ ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522	ร่างพระราชบัญญัติยาเสพติด ให้โทษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)	ร่างพระราชบัญญัติยาเสพติด ให้โทษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายอนุทิน ชาญวีรกูล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)	ร่างพระราชบัญญัติยาเสพติด ให้โทษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายพยอม พรหมเพชร กับคณะ เป็นผู้เสนอ)	ร่างพระราชบัญญัติยาเสพติด ให้โทษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายเทพไท เสนพงศ์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)
<p>ไม่เกินสองปี และปรับไม่เกินสอง แสนบาท</p> <p>มาตรา 92 ผู้ใดเสพยาเสพติดให้โทษในประเภท 5 อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา 58 วรรคสอง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p> <p>ถ้ายาเสพติดให้โทษซึ่งเป็นวัตถุแห่งการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งนั้นเป็นพืชกระท่อมผู้นั้นต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท</p>	<p>มาตรา 8 ให้ยกเลิกวรรคสองของมาตรา 92 แห่งพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2562</p> <p>ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ</p> <p>.....</p> <p>นายกรัฐมนตรี</p>			

พระราชบัญญัติ ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522	ร่างพระราชบัญญัติยาเสพติด ให้โทษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)	ร่างพระราชบัญญัติยาเสพติด ให้โทษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายอนุทิน ชาญวีรกูล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)	ร่างพระราชบัญญัติยาเสพติด ให้โทษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายพยอม พรหมเพชร กับคณะ เป็นผู้เสนอ)	ร่างพระราชบัญญัติยาเสพติด ให้โทษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายเทพไท เสนพงศ์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)
				<p>มาตรา 8 คำขอที่ได้ยื่นไว้ ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้ บังคับและยังคงอยู่ในระหว่าง การพิจารณาให้ถือว่าเป็นคำขอ ตามพระราชบัญญัติยาเสพติด ให้โทษ พ.ศ. 2522 ซึ่งแก้ไข เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ในกรณีที่คำขอเดิมขัดแย้งต่างไป จากหลักเกณฑ์ตาม พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัตินี้ ให้ผู้ อนุญาตมีอำนาจสั่งให้ผู้ยื่นคำขอ ดำเนินการให้เป็นไปตาม พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัตินี้ ถ้าผู้ยื่น คำขอไม่ดำเนินการภายในเวลา</p>

พระราชบัญญัติ ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522	ร่างพระราชบัญญัติยาเสพติด ให้โทษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)	ร่างพระราชบัญญัติยาเสพติด ให้โทษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายอนุทิน ชาญวีรกูล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)	ร่างพระราชบัญญัติยาเสพติด ให้โทษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายพยอม พรหมเพชร กับคณะ เป็นผู้เสนอ)	ร่างพระราชบัญญัติยาเสพติด ให้โทษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายเทพไท เสนพงศ์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)
				<p>ที่ผู้อนุญาตกำหนด ให้ค่าช้อนั้น เป็นอันตกไป</p> <p>มาตรา 9 กฎกระทรวง ระเบียบ หรือประกาศที่ออก ตามพระราชบัญญัติยาเสพติด ให้โทษ พ.ศ. 2522 ที่ใช้บังคับอยู่ ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ ใช้บังคับ ให้ใช้บังคับได้ต่อไป เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับ พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชบัญญัตินี้จนกว่าจะมี กฎกระทรวง ระเบียบ หรือ ประกาศที่ออกตาม พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ</p>

พระราชบัญญัติ ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522	ร่างพระราชบัญญัติยาเสพติด ให้โทษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)	ร่างพระราชบัญญัติยาเสพติด ให้โทษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายอนุทิน ชาญวีรกูล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)	ร่างพระราชบัญญัติยาเสพติด ให้โทษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายพยอม พรหมเพชร กับคณะ เป็นผู้เสนอ)	ร่างพระราชบัญญัติยาเสพติด ให้โทษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายเทพไท เสนพงศ์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)
				<p><u>การดำเนินการออก</u> <u>กฎกระทรวง ระเบียบ หรือ</u> <u>ประกาศตามวรรคหนึ่ง ให้</u> <u>ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน</u> <u>หนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัติ</u> <u>นี้ใช้บังคับ หากไม่สามารถ</u> <u>ดำเนินการได้ ให้รัฐมนตรีว่า</u> <u>การกระทรวงสาธารณสุขรายงาน</u> <u>เหตุผลที่ไม่อาจดำเนินการได้ต่อ</u> <u>คณะรัฐมนตรี</u></p> <p>มาตรา 10 ให้รัฐมนตรีว่า กระทรวงสาธารณสุขรักษาการ ตามพระราชบัญญัติ</p> <p>ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ</p> <p>.....</p> <p>นายกรัฐมนตรี</p>

ส่วนที่ 2

บทวิเคราะห์

1. ร่างพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี และนายพยม พรหมเพชร กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

ปัจจุบันพืชกระท่อมถูกจัดเป็นยาเสพติดให้โทษในประเภท 5 ตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 ซึ่งที่ผ่านมาแม้ว่าจะมีการผ่อนปรนให้สามารถนำพืชกระท่อมมาใช้ประโยชน์ทางการแพทย์ หรือการศึกษาวิจัยได้ แต่กฎหมายยังมีข้อจำกัดบางประการในการนำพืชกระท่อมมาใช้ประโยชน์ให้สอดคล้องกับบริบทและสภาพแวดล้อมของสังคมไทย ที่มีการใช้พืชกระท่อมในรูปแบบวิถีชาวบ้าน ในกลุ่มชาวไร่ ชาวนา กลุ่มผู้ใช้แรงงานทั่วไป นอกจากนี้ ยังส่งผลกระทบต่อ การนำพืชกระท่อมมาใช้ประโยชน์ ในทางเศรษฐกิจ เนื่องจากมีการกำหนดคุณสมบัติของบุคคลที่จะขออนุญาตไว้เป็นการเฉพาะ ทำให้ไม่สามารถ ส่งเสริมและพัฒนาการใช้ประโยชน์จากพืชกระท่อมในเชิงพาณิชย์กรรม อุตสาหกรรม เพื่อเพิ่มความสามารถ ในการแข่งขันของประเทศได้ดีเท่าที่ควร

การยกเลิกพืชกระท่อมจากการเป็นยาเสพติดให้โทษในประเภท 5 จะทำให้สามารถบริโภคพืชกระท่อม ตามวิถีชาวบ้าน เป็นการลดจำนวนผู้กระทำความผิดจากคดียาเสพติด ลดภาระหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ ในกระบวนการยุติธรรมในการปราบปรามคดีอาชญากรรมที่ไม่ร้ายแรง และทำให้พืชกระท่อมเป็นพืชทั่วไปที่ สามารถนำมาใช้ประโยชน์ในทางเศรษฐกิจได้มากขึ้น

จากการศึกษาการควบคุมพืชกระท่อมในต่างประเทศ พบว่า ไม่ได้มีการประกาศกำหนดให้พืช กระท่อมเป็นยาเสพติดให้โทษหรือวัตถุออกฤทธิ์ที่ต้องควบคุมตามกฎหมายระหว่างประเทศด้านยาเสพติด จำนวน 3 ฉบับ คือ

1. อนุสัญญาเดี่ยวว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ ค.ศ. 1961 (Single Convention on Narcotic Drugs, 1971)
2. อนุสัญญาว่าด้วยวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท ค.ศ. 1971 (Convention on Psychotropic Substances, 1988)
3. อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการลักลอบค้ายาเสพติดและวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิต และประสาท ค.ศ. 1988 (United Nations Convention against illicit trafficking in Narcotic Drugs and Psychotropic Substances, 1988)

ขณะที่ในประเทศไทย มีการควบคุมพืชกระท่อมในระดับเข้มงวด เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศอื่น ๆ โดยมีสรุปผลการศึกษาการควบคุมพืชกระท่อมในต่างประเทศ จำนวน 33 ประเทศ ดังนี้

1. ไม่ควบคุม จำนวน 15 ประเทศ คือ สหรัฐอเมริกา ฝรั่งเศส เยอรมัน แคนาดา ออสเตรเลีย กรีซ เนเธอร์แลนด์ เบลเยียม ฮังการี บราซิล ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย กัมพูชา ลาว และเวียดนาม

2. ควบคุมในรูปแบบที่ไม่ใช่ยาเสพติดให้โทษ เช่น ในลักษณะของยา เวชภัณฑ์ สารพิษ ฯ จำนวน 14 ประเทศ คือ สหราชอาณาจักร ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ เดนมาร์ก ฟินแลนด์ สวีเดน ลิทัวเนีย ลัตเวีย โรมาเนีย โปแลนด์ ญี่ปุ่น มาเลเซีย สิงคโปร์ และบรูไน

3. ควบคุมแบบยาเสพติดให้โทษ จำนวน 4 ประเทศ คือ ไทย สหภาพเมียนมา สาธารณรัฐเกาหลี และอินเดีย

ไม่ควบคุม 15 ประเทศ	ควบคุมในรูปแบบที่ไม่ใช่ยาเสพติดให้โทษ* 14 ประเทศ	ควบคุมแบบยาเสพติดให้โทษ 4 ประเทศ
สหรัฐอเมริกา ฝรั่งเศส เยอรมัน แคนาดา ออสเตรีย กรีซ เนเธอร์แลนด์ เบลเยียม ฮังการี บราซิล ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย กัมพูชา ลาว เวียดนาม	สหราชอาณาจักร ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ เดนมาร์ก ฟินแลนด์ สวีเดน ลิทัวเนีย ลัตเวีย โรมาเนีย โปแลนด์ ญี่ปุ่น มาเลเซีย สิงคโปร์ บรูไน	ไทย สหภาพเมียนมา สาธารณรัฐเกาหลี อินเดีย

*ควบคุมในรูปแบบอื่น เช่น ควบคุมในลักษณะของยา เวชภัณฑ์ สารพิษ เป็นต้น

รายงานผลการศึกษาของคณะกรรมการวิสามัญศึกษาอ้างอิงผลดีและผลเสียของการบริโภคพืชกระท่อม พบว่า การยกเลิกพืชกระท่อมจากยาเสพติดให้โทษประเภท 5 จะส่งผลกระทบต่อเชิงบวกทางเศรษฐกิจ คือ สามารถนำพืชกระท่อมที่มีอยู่มากมายในประเทศไทยมาทำยาสมุนไพรรักษาโรคตามตำรับยาแพทย์แผนโบราณ เช่น ยาช่วยระงับอาการไอ ยาแก้อาการปวดเมื่อยกล้ามเนื้อ เป็นต้น ส่วนสารแอลคาลอยด์ที่พบในพืชกระท่อมประมาณ 40 ชนิดสามารถนำไปสกัด เพื่อใช้ประโยชน์ทางการแพทย์แผนปัจจุบัน โดยใช้เป็นยาแก้ปวดเช่นเดียวกับมอร์ฟีน ทำให้ความจำเป็นในการพึ่งพามอร์ฟีนจากต่างประเทศลดลง นอกจากนี้ยังสามารถนำมาใช้ในเชิงพาณิชย์โดยการนำเนื้อไม้มาสร้างอาคารบ้านเรือนและเฟอร์นิเจอร์ รวมถึง ศึกษาวิจัยต่อยอดเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศในเชิงพาณิชย์กรรมและอุตสาหกรรม

ในส่วนของผลกระทบต่อทางการเมืองและกฎหมาย พบว่ารัฐสามารถลดภาระหน้าที่และงบประมาณจำนวนมากที่ต้องใช้ในการดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับพืชกระท่อม ลดปริมาณคดียาเสพติด และภาระของเจ้าหน้าที่ตำรวจ อัยการและศาลได้ในระดับหนึ่ง สามารถลดทอนความเป็นอาญาของสิ่งที่ไม่เป็นอาชญากรรมร้ายแรง และกำจัดการทำลายการลักลอบค้าพืชกระท่อม ผ่านกลไกด้านเศรษฐศาสตร์ โดยการทำให้ยาเสพติดที่มีราคาในตลาดมืดกลายเป็นสิ่งที่ไม่มียา

ในส่วนของผลกระทบต่อสังคมและสาธารณสุข พบว่า ผู้บริโภคที่หันมาใช้ใบกระท่อมที่มีฤทธิ์อ่อนกว่าเพื่อทดแทนการติดฝิ่นหรือมอร์ฟีนมีสุขภาพที่ดีขึ้น ในขณะที่เดียวกันการบริโภคพืชกระท่อมจะทำให้สามารถทำงานได้มากกว่ากรณีปกติทั่วไป โดยไม่ปรากฏว่าผู้บริโภคนั้นเป็นผู้ที่ก้าวร้าวหรือไปก่ออาชญากรรมแต่อย่างใด ตรงกันข้ามกับผู้เสพยาและยาบ้า ถึงอย่างไรก็ตาม พืชกระท่อมมีฤทธิ์ต่อจิตและประสาท สามารถส่งผลกระทบต่อสุขภาพ หากใช้ในปริมาณมากหรือใช้ในทางที่ผิด ซึ่งรวมถึงการนำไปใช้ในลักษณะ ยาเสพติดประเภท (4 x 100) ที่อาจนำไปสู่การประกอบอาชญากรรมอื่น ๆ ต่อไป

ในประเด็นนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ 10) มีข้อสังเกตว่า หากมีการยกเลิกพืชกระท่อมจากการเป็นยาเสพติดให้โทษในประเภท 5 ควรกำหนดให้มีกฎหมายควบคุมพืชดังกล่าวเป็นการเฉพาะ รวมถึงให้กระทรวงสาธารณสุขในฐานะหน่วยงานที่รับผิดชอบการควบคุมดูแลวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทและยาเสพติดให้โทษ เป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่และอำนาจในการดำเนินการควบคุมพืชดังกล่าว ถึงอย่างไรก็ตาม สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด เห็นว่า เมื่อปรับระดับการควบคุมพืชกระท่อม โดยถอดออกจากยาเสพติดให้โทษประเภท 5 แล้ว จะต้องกำหนดมาตรการควบคุมที่เหมาะสมแก่การใช้ประโยชน์ ทั้งการใช้ในรูปแบบวิถีชาวบ้านหรือในรูปแบบผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ โดยมีมาตรการควบคุมมิให้มีการนำพืชกระท่อมไปใช้ในทางที่ผิดที่อาจส่งผลกระทบต่อสุขภาพและสังคมโดยรวม ในการนี้ สามารถแยกการควบคุมออกเป็น 2 ระดับ คือ

1. การใช้พืชกระท่อมในรูปแบบวิถีชาวบ้าน โดยมุ่งเน้นให้ประชาชนสามารถเข้าถึงพืชกระท่อมตามภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือวิถีชีวิตดั้งเดิม และนำมาบริโภคได้โดยไม่มีความผิด

2. การใช้พืชกระท่อมในรูปแบบผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ซึ่งเป็นการนำพืชกระท่อมไปผสมปรุง สกัด แปรรูป หรือสังเคราะห์ทางวิทยาศาสตร์หรือวิธีอื่นใด เพื่อนำสารสำคัญที่อยู่ในพืชกระท่อมไปใช้ประโยชน์ ในกรณีนี้ มีความจำเป็นต้องกำหนดมาตรการควบคุมเพื่อมิให้นำไปใช้ในทางที่ผิด โดยสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดเห็นว่า การควบคุมพืชกระท่อมที่เหมาะสม โดยอาศัยมาตรการทางกฎหมายที่มีอยู่ในปัจจุบัน โดยไม่จำเป็นต้องออกกฎหมายใหม่เพื่อควบคุม คือ การควบคุมแบบสมุนไพร ตามพระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. 2562 เนื่องจากพืชกระท่อมเคยมีการใช้ในตำรับยาแผนไทยมาก่อน จึงถือว่าเป็นพืชสมุนไพรชนิดหนึ่ง ดังนั้น เมื่อถอดออกจากยาเสพติดให้โทษ พืชกระท่อมจะอยู่ภายใต้ข้อบังคับของกฎหมายผลิตภัณฑ์สมุนไพรทันที โดยไม่ต้องปรับปรุงแก้ไขกฎหมายหรือระเบียบใด ๆ เพิ่มเติม ทั้งนี้ กรณีที่ควบคุมพืชกระท่อมแบบสมุนไพร ผู้ที่นำพืชกระท่อมไปสกัดเพื่อจำหน่ายในเชิงพาณิชย์ โดยไม่ได้ขออนุญาตจากสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ก็จะเป็นความผิดฐานผลิตหรือขายผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ไม่ได้รับอนุญาต

สำหรับกรณีการใช้พืชกระท่อมโดยนำไปผสมกับสิ่งอื่นเพื่อนำมาเสพในรูปแบบ 4 x 100 ที่อาจนำไปสู่การประกอบอาชญากรรม มีข้อเท็จจริงว่า ส่วนผสมของ 4 x 100 นั้น ไม่ได้มีแต่พืชกระท่อมเพียงอย่างเดียว แต่จะมีสิ่งอื่นผสมอยู่ด้วย เช่น ยาเสพติดให้โทษ วัตถุออกฤทธิ์ หรือยา ซึ่งการนำพืชกระท่อมไปผสมกับยาเสพติดให้โทษชนิดอื่น ก็จะมีคามผิดฐานผลิตยาเสพติดให้โทษประเภทนั้น ๆ เช่น หากมีการนำพืชกระท่อมไปผสมกับยาแก้ไอที่มีส่วนผสมของโคเดอีน (Codeine) ซึ่งเป็นยาเสพติดให้โทษประเภท 3 ก็จะมีคามผิดตามกฎหมายยาเสพติดให้โทษ หรือหากนำพืชกระท่อมไปผสมกับวัตถุออกฤทธิ์ เช่น นำพืชกระท่อมไปผสมกับอัลปราโซแลม (Alprazolam) ซึ่งเป็นวัตถุออกฤทธิ์ประเภท 2 ก็จะมีคามผิดฐานผลิตวัตถุออกฤทธิ์ประเภท 2 ตามพระราชบัญญัติวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. 2559 หรือหากนำพืชกระท่อมไปผสมกับยา เช่น นำพืชกระท่อมไปผสมกับยา Dextrometorphan ก็จะเป็นความผิดฐานผลิตยาตามพระราชบัญญัติยา พ.ศ. 2510 ดังนั้น หากนำพืชกระท่อมไปทำเป็น 4 x 100 ก็จะมีคามผิดตามสิ่งที่นำมาผสม

กับพืชกระท่อมที่มีกฎหมายควบคุมและกำกับดูแลอยู่แล้ว จึงไม่มีความจำเป็นต้องออกมาตรการควบคุมอื่น ๆ เพิ่มเติม¹

2. ร่างพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายเทพไท เสนพงศ์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

เนื่องจากในปัจจุบัน พืชกระท่อมถูกจัดเป็นยาเสพติดให้โทษตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการนำสารสกัดจากพืชกระท่อมซึ่งมีประโยชน์ทางการแพทย์มาใช้ในการรักษาโรค จึงสมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถปลูกพืชกระท่อม เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในครัวเรือน โดยให้บุคคลผู้เป็นเจ้าของสามารถปลูกพืชกระท่อมได้ไม่เกินครัวเรือนละหนึ่งต้น เพื่อประโยชน์ในทางอื่นนอกจากประโยชน์ของทางราชการ การแพทย์ การรักษาผู้ป่วย หรือการศึกษาวิจัยและพัฒนา โดยมีรายละเอียดต่าง ๆ ดังนี้

1. กำหนดให้มีคณะกรรมการ ซึ่งมีหน้าที่ให้ความเห็นชอบต่อผู้อนุญาตในการอนุญาตให้ผลิตพืชกระท่อมตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง
2. กำหนดให้กรณีเจ้าบ้านตามกฎหมายว่าด้วยทะเบียนราษฎรผลิตพืชกระท่อมในที่อยู่ที่มีชื่อในทะเบียนบ้าน เพื่อใช้ประโยชน์ในครัวเรือนจำนวนไม่เกินหนึ่งต้น ให้กระทำได้เมื่อได้รับใบอนุญาตจากผู้อนุญาต โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง
3. กำหนดให้คุณสมบัติของผู้ขออนุญาตในกรณีพืชกระท่อม เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง
4. กำหนดหน้าที่ผู้รับอนุญาตผลิตพืชกระท่อม ให้มีหน้าที่ควบคุมการใช้พืชกระท่อมในครัวเรือนให้เป็นไปตามที่ได้รับอนุญาต รายงานการใช้พืชกระท่อม แจ้งเป็นหนังสือให้ผู้อนุญาตทราบกรณีพืชกระท่อมถูกโจรกรรม สูญหาย หรือถูกทำลาย รวมถึงการเลิกผลิตพืชกระท่อม ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา
5. กำหนดให้การเสพพืชกระท่อมตามหลักเกณฑ์ที่ได้รับอนุญาตไม่เป็นความผิดตามมาตรา 58
6. กำหนดวิธีการเกี่ยวกับการพิจารณาค่าของผลิตพืชกระท่อมที่ได้ยื่นไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับและยังอยู่ในระหว่างการพิจารณา โดยให้ผู้อนุญาตมีอำนาจสั่งให้ผู้ยื่นคำขอดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้
7. กฎกระทรวง ระเบียบ หรือประกาศที่ออก ตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 ที่บังคับใช้อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้²

¹ สำนักนายกรัฐมนตรี (13 สิงหาคม 2563). ร่างพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ ...) พ.ศ. พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการตามมาตรา 77 วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย. (นร 0503/24154)

² สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. สืบค้น 28 สิงหาคม 2563 จาก file:///D:/Users/parliament/Downloads/6.6%20B8%97).pdf

3. ร่างพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายอนุทิน ชาญวีรกูล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

โดยที่พืชยาเสพติดเป็นพืชที่สามารถนำไปผลิตเวชภัณฑ์ต่าง ๆ ได้ ซึ่งในหลายประเทศอนุญาตให้ปลูกผลิต และจำหน่ายได้ จึงสมควรเปิดโอกาสให้หน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนสามารถปลูกพืชยาเสพติด เพื่อการพัฒนาเป็นยารักษาโรค เพื่อเป็นประโยชน์แก่การรักษาทางการแพทย์ ตลอดจนเปิดโอกาสให้มีการผลิตจำหน่าย หรือส่งออกเพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจและการเกษตรกรรม โดยให้สถาบันพืชยาเสพติดแห่งประเทศไทย เป็นผู้ดำเนินการ ด้วยเหตุนี้ จึงจำเป็นต้องมีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. เพิ่มบทนิยาม คำว่า “สถาบันพืชยาเสพติดแห่งประเทศไทย” เป็นหน่วยงานของรัฐที่ตั้งขึ้นมาเพื่อวัตถุประสงค์ในการวิจัย การผลิต จำหน่าย นำเข้า ส่งออก การบริหารจัดการ พืชยาเสพติดตามอนุสัญญาเดี่ยวว่าด้วยยาเสพติด ค.ศ. 1961 และ 1972 ที่ประเทศไทยเป็นรัฐภาคี (แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 4)

2. แก้ไขเพิ่มเติมให้บุคคลธรรมดาสัญชาติไทยสามารถปลูกกัญชา ซึ่งมีชื่อทางวิทยาศาสตร์ว่า Cannabis Indica (Cannabis sativa forma indica) ในวงศ์ Cannabidaceae เพื่อการบริโภคส่วนบุคคล เพื่อการรักษาทางการแพทย์ ผลิต จำหน่ายได้ไม่เกิน 6 ต้นต่อครอบครัว ภายใต้การควบคุม กำกับดูแล และการบริหารของสถาบันพืชยาเสพติดแห่งประเทศไทย (แก้ไขเพิ่มเติม (4) ของมาตรา 26/2)

3. แก้ไขเพิ่มเติมให้ผู้อนุญาตออกใบอนุญาตให้สถาบันพืชยาเสพติดแห่งประเทศไทยในการผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเทศไทยได้ (เพิ่มเติม (8) ของมาตรา 26/5)

ด้วยอนุสัญญาเดี่ยวว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ ค.ศ. 1961 และพิธีแก้ไขอนุสัญญาเดี่ยวว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ ค.ศ. 1961, ค.ศ. 1972 มีคำปรารภดังนี้

“ภาคีประเทศ

ด้วยความรู้สึกเป็นห่วงใยสุขภาพอนามัยและสวัสดิการของมนุษยชาติ โดยที่ตระหนักว่าการใช้ประโยชน์ในทางการแพทย์ของยาเสพติดมีความจำเป็นเพื่อบรรเทาความเจ็บปวดและทนทุกข์ทรมาน และจำเป็นต้องมีบทบัญญัติเพื่อที่จะเป็นหลักประกันว่ายาเสพติดให้โทษจะมีประโยชน์ได้สำหรับทางการแพทย์ เช่นว่านี้ โดยที่ตระหนักว่าการติดยาเสพติดให้โทษยังผลความเสียหายร้ายแรงต่อบุคคลผู้เสพ และเป็นอาชญากรรมต่อสังคมและเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นอันตรายต่อมนุษยชาติ...”

ดังนั้น จึงเห็นได้ว่าอนุสัญญาดังกล่าวได้กำหนดให้มีการนำยาเสพติดมาใช้เพื่อประโยชน์ในทางการแพทย์ โดยมีความจำเป็นที่จะบรรเทาความเจ็บปวดทุกข์ทรมานได้

ทั้งนี้ ในกรณีของพืชยาเสพติดนั้น อนุสัญญาดังกล่าวจะมีการกำหนดไว้ในบทนิยาม ดังนี้

มาตรา 1 บทนิยาม

1. “เว้นแต่ที่ได้ระบุไว้เป็นอย่างอื่นหรือที่บัญญัติประสงค์เป็นอย่างอื่นในอนุสัญญาเท่านั้นให้ใช้คำนิยามสำหรับคำดังต่อไปนี้ เป็นดังนี้ คือ

(ข) “กัญชา” หมายความว่า ยอด ดอก หรือผลของต้นกัญชา (แต่ไม่รวมถึงเมล็ดหรือใบซึ่งไม่มียอดติดอยู่ด้วย) ที่ยังมีได้สกัดยังไม่ออก ทั้งนี้ ไม่ว่าจะใช้ชื่อเรียกอย่างไรก็ตาม

(ค) “ต้นกัญชา” หมายความว่า พืชใด ๆ ในตระกูลกัญชา

(ฆ) “ยางกัญชา” หมายความว่า ยางที่แยกออกไม่ว่าจะเป็นยางดิบหรือทำให้บริสุทธิ์แล้วก็ตามที่ได้จากต้นกัญชา

(ง) “ต้นโคคา” หมายความว่า พืชไม่ว่าพันธุ์ใด ๆ ในตระกูลอีโรโครโซลอน

(จ) “ใบโคคา” หมายความว่า ใบของต้นโคคา ยกเว้นใบที่เอาเอ็กโกนิโนโคเคน หรือ อัลกาลอยด์อื่น ๆ ออกแล้ว

(ช) “ฝิ่นยา” หมายความว่า ฝิ่นที่ได้ผ่านกระบวนการที่จำเป็นเพื่อตัดแปลงนำมาใช้ในทางการแพทย์

(ฉ) “ฝิ่น” หมายความว่า น้ำยางของต้นฝิ่นที่แข็งตัว

(ฌ) “ต้นฝิ่น” หมายความว่า พืชในตระกูลปาปาเวอ์ ซอมนิเฟอร์รัม แอล

(ด) “ฟางฝิ่น” หมายความว่า ส่วนทั้งหลาย (ยกเว้นเมล็ด) ของต้นฝิ่นที่ตัดแล้ว

ดังนั้น พืชยาเสพติดตามอนุสัญญาฉบับนี้ จึงได้แก่ กัญชา โคคา และฝิ่น

ในส่วนของกัญชาเป็นยาเสพติดให้โทษ ประเภท 5 เนื่องจากกัญชาออกฤทธิ์ต่อระบบประสาทส่วนกลาง ซึ่งเป็นโทษของกัญชา แต่อย่างไรก็ตาม กัญชาก็มีประโยชน์เพราะจะทำให้อารมณ์ดี บรรเทาอาการเจ็บปวดทางร่างกาย จึงทำให้ประเทศต่าง ๆ นำกัญชาไปใช้เพื่อประโยชน์ทางการแพทย์

ต่อมา ใน พ.ศ. 2562 ประเทศไทย ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 โดยพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2562 (ประกาศใช้เป็นกฎหมายตั้งแต่วันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2562 ตามราชกิจจานุเบกษา เล่ม 136 ตอนที่ 19 ก ลงวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2562) โดยบทบัญญัติมาตรา สำคัญจะอยู่ในมาตรา 9 สรุป คือ

“มาตรา 9 ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา 26/2การขออนุญาต และการออกใบอนุญาตเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ แห่งพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522”

“มาตรา 26/2 ห้ามมิให้ผู้ใดผลิต นำเข้า หรือส่งออกซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท 5 เว้นแต่ในกรณีดังต่อไปนี้

(1) ในกรณีจำเป็นเพื่อประโยชน์ของทางราชการ การแพทย์ การรักษาผู้ป่วย หรือการศึกษาวิจัยและพัฒนา ทั้งนี้ ให้รวมถึงการเกษตรกรรม พาณิชยกรรม วิทยาศาสตร์ หรืออุตสาหกรรม เพื่อประโยชน์ทางการแพทย์ด้วย ซึ่งได้รับอนุญาตจากผู้อนุญาตโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ.....”

ทั้งนี้ พระราชบัญญัตินี้ มีเจตนารมณ์ที่เป็นเหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ “โดยที่พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานาน และมีบทบัญญัติบางประการที่ไม่ทันต่อสถานการณ์ปัจจุบัน นอกจากนี้ ปรากฏผลการวิจัยว่าสารสกัดจากกัญชาและพืชกระท่อมมีประโยชน์ทางการแพทย์เป็นอย่างมาก ซึ่งหลายประเทศทั่วโลกได้แก้ไขเพิ่มเติมกฎหมาย เพื่อเปิดโอกาสให้มีการอนุญาตให้ประชาชนใช้กัญชาและพืชกระท่อมเพื่อประโยชน์ในการรักษาโรคและประโยชน์ในทางการแพทย์ได้ตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 กัญชาและพืชกระท่อมเป็นยาเสพติดให้โทษในประเภท 5 ที่ห้ามมิให้ผู้ใดเสพหรือนำไปใช้ในการบำบัดรักษาผู้ป่วยหรือนำไปใช้ประโยชน์ในทางการแพทย์ และยังคงกำหนดโทษทั้งผู้เสพและผู้ครอบครองด้วย ดังนั้น เพื่อเป็นการรับรองและคุ้มครองสิทธิของผู้ป่วยที่จะได้รับและใช้กัญชาเพื่อประโยชน์ในการรักษาและพัฒนาทางการแพทย์ ภายใต้คำแนะนำของแพทย์ผู้ได้รับอนุญาต เพื่อให้ถูกต้อง

ตามหลักวิชาการให้ทำได้โดยชอบด้วยกฎหมาย และเพื่อสร้างความมั่นคงทางด้านยาของประเทศ และป้องกันไม่ให้เกิดการผูกขาดทางด้านยา สมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 เพื่อเปิดโอกาสให้สามารถนำกัญชาและพืชกระท่อมไปทำการศึกษาวิจัยและพัฒนา เพื่อประโยชน์ทางการแพทย์และสามารถนำไปใช้ในการรักษาโรครายได้การดูแลและควบคุมของแพทย์ได้ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่าให้สามารถนำกัญชาและพืชกระท่อมไปทำการศึกษาวิจัย และพัฒนาเพื่อประโยชน์ทางการแพทย์ รวมทั้งให้สามารถนำไปใช้รักษาโรครายได้การดูแลและการควบคุมของแพทย์ได้

ในปัจจุบันได้มีการเสนอร่างพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ที่ให้มีการเพิ่มบทนิยาม คำว่า “สถาบันพืชยาเสพติดแห่งประเทศไทย” ในมาตรา 3 (ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องและรองรับกับการตั้งสถาบันพืชยาเสพติดแห่งประเทศไทย ตามร่างพระราชบัญญัติสถาบันพืชยาเสพติดแห่งประเทศไทย พ.ศ.)

ทั้งนี้ สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ มีดังนี้

1) การจัดตั้งสถาบันให้เป็นหน่วยงานของรัฐ

ในบทนิยาม คำว่า สถาบันพืชยาเสพติดแห่งประเทศไทย หมายความว่า ให้มีการจัดตั้งเป็นหน่วยงานของรัฐโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการวิจัย การผลิต จำหน่าย นำเข้า ส่งออก การบริหารจัดการพืชยาเสพติด ตามอนุสัญญาเดี่ยวว่าด้วยยาเสพติด ค.ศ. 1961 และ 1972 ที่ประเทศไทยเป็นรัฐภาคี (มาตรา 3)

2) การปลูกกัญชาของบุคคลธรรมดา

ให้บุคคลธรรมดาสัญชาติไทยสามารถปลูกกัญชาเพื่อการบริโภคส่วนบุคคล เพื่อการรักษาทางการแพทย์ ผลิต จำหน่ายไม่เกิน 6 ต้นต่อครอบครัว โดยให้อยู่ภายใต้การควบคุมกำกับดูแล และการบริหารของสถาบันพืชยาเสพติดแห่งประเทศไทย (มาตรา 4)

3) การขออนุญาตใบอนุญาต

การให้สถาบันพืชยาเสพติดแห่งประเทศไทยสามารถขออนุญาตเพื่อผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งกัญชาได้ (มาตรา 5)

ใน พ.ศ. 2518 ประเทศไทยได้เข้าเป็นภาคีอนุสัญญาเดี่ยวว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ ค.ศ. 1961 และพิธีแก้ไขอนุสัญญาเดี่ยวว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ ค.ศ. 1961, ค.ศ. 1972 โดยภาคยานุวัติ (การเข้าเป็นภาคีอนุสัญญา) ฉบับนี้ เมื่อวันที่ 9 มกราคม พ.ศ. 2518 (ค.ศ. 1975) ในการจัดตั้ง “สถาบันพืชยาเสพติดแห่งประเทศไทย” ให้เป็นหน่วยงานของรัฐ เป็นการจัดตั้งหน่วยงานเพื่อทำหน้าที่ควบคุม กำกับ ดูแล และบริหารจัดการพืชยาเสพติด ซึ่งสอดคล้องกับอนุสัญญาเดี่ยวว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ ค.ศ. 1961 และพิธีสารแก้ไขอนุสัญญาเดี่ยวว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ ค.ศ. 1961, ค.ศ. 1972 ทั้งนี้ อนุสัญญาเดี่ยวว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ ค.ศ. 1961 ข้อบทที่ 28 กำหนดให้ประเทศสมาชิกที่อนุญาตให้มีการปลูกกัญชาจะต้องมีการจัดตั้งสถาบันหรือหน่วยงานเพื่อทำหน้าที่ควบคุม ซึ่งในประเทศต่าง ๆ ได้กำหนดให้องค์กรอาหารและยาทำหน้าที่ดังกล่าว เช่น Australia Canada United Kingdom และ United States of America เป็นต้น ในส่วนของประเทศไทย ตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 ได้กำหนดให้กระทรวงสาธารณสุข โดยสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา และคณะกรรมการควบคุมยาเสพติดให้โทษ ทำหน้าที่เป็นกลไกในการควบคุม

พืชยาเสพติด ดังนั้น การจัดตั้ง “สถาบันพืชยาเสพติดแห่งประเทศไทย” อาจจะมี ความซ้ำซ้อนกับหน่วยงานที่ดำเนินงานอยู่แล้ว เช่น สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด เป็นต้น ดังนั้น จึงควรที่จะบัญญัติให้ชัดเจนเกี่ยวกับภารกิจหน้าที่ของ “สถาบันพืชยาเสพติดแห่งประเทศไทย” และภารกิจหน้าที่ของหน่วยงานที่ดำเนินการอยู่แล้วให้มีความชัดเจน เพื่อให้เกิดความพร้อมในการดำเนินงานตามภารกิจดังกล่าว³

³ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. (2563). รายงานผลการรับฟังความคิดเห็นและรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดจากร่างพระราชบัญญัติ. สืบค้น 28 สิงหาคม 2563 จาก [file:///D:/Users/parliament/Downloads/6.4%20\(1\).pdf](file:///D:/Users/parliament/Downloads/6.4%20(1).pdf)

ส่วนที่ 3

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

1. พืชกระท่อมในประเทศไทย

ในประเทศไทยพืชกระท่อมถูกจัดให้เป็นสารควบคุมครั้งแรกเมื่อ พ.ศ. 2486 ภายใต้พระราชบัญญัติพืชกระท่อม ในเวลานั้นรัฐบาลกำลังจัดเก็บภาษีจากผู้เสฟฝิ่นและร้านค้าฝิ่น ต่อมาเนื่องจากราคาฝิ่นสูงขึ้น ผู้เสฟฝิ่นจำนวนมากจึงหันไปใช้พืชกระท่อมเพื่อบรรเทาอาการอยากยา แต่อย่างไรก็ตาม จากภาวะสงครามมหาเอเซียบูรพาที่เริ่มขึ้นใน พ.ศ. 2485 และรายได้จากภาษีฝิ่นที่ลดน้อยลง รัฐบาลไทยจึงดำเนินการออกพระราชบัญญัติพืชกระท่อม

ตามคำอภิปรายของ พล.ต.ต. พิน อมรวินัยสรเดช สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดลำปาง ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร สมัยวิสามัญ เมื่อวันที่ 7 มกราคม 2486 ที่ว่า “ฝิ่นนั้นมีภาษีมากแต่พืชกระท่อมไม่มีภาษี เมื่อฝิ่นแพงขึ้นคนก็หันไปสูบบุหรี่แทนฝิ่น ทำให้การค้าฝิ่นของรัฐบาลหย่อนลง”

ช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ยังไม่มีการบังคับใช้พระราชบัญญัติพืชกระท่อมอย่างเข้มงวดเป็นเวลาหลายปี ยังมีการปลูกต้นกระท่อมในปริมาณที่เหมาะสมและมีการเกี่ยวใบกระท่อมอย่างเปิดเผย ใน พ.ศ. 2522 พืชกระท่อมถูกระบุอยู่ในพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ ประเภทที่ 5 (มีโทษน้อยที่สุด) ประเภทเดียวกับกัญชาและเห็ดเมา ซึ่งมีโทษลดหย่อนลงมากจากที่ระบุไว้ในพระราชบัญญัติพืชกระท่อม การบัญญัติให้พืชกระท่อมเป็นสิ่งผิดกฎหมายตามพระราชบัญญัติพืชกระท่อม พ.ศ. 2486 จึงตั้งอยู่บนหลักการและพื้นฐานทางการค้าและการเก็บภาษีของภาครัฐ หากใช้เพราะเหตุที่พืชกระท่อมเป็นพืชเสพติดไม่

การออกมาตรการควบคุมพืชกระท่อมนั้นประกอบด้วยบทลงโทษที่รุนแรงของการเสพ มีไว้ในครอบครอง จำหน่ายและการผลิตพืชกระท่อม ซึ่งมีโทษปรับและจำคุก ถึงอย่างไรก็ตาม การจำคุกก็มีให้เห็นไม่บ่อยนักในทางปฏิบัติ กล่าวคือมีการอะลุ่มอล่วยและยืดหยุ่นในการบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยพืชกระท่อมอย่างชัดเจน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาคใต้ของไทย¹

¹ พาสกาล ทังเก. (ม.ป.ป.). พืชกระท่อมในประเทศไทย ควรหรือไม่ที่จะยกเลิกกฎหมายและให้อยู่ภายใต้การควบคุมของชุมชน. สืบค้น 18 สิงหาคม 2563 จาก <http://www.tewin.org/UploadImage/15a9e8b8-2547-4353-a22f-e0446d84ccdd.pdf>

ตารางที่ 1 บทลงโทษคดีที่เกี่ยวกับพืชกระท่อมในประเทศไทย

คดีเกี่ยวกับพืชกระท่อม	บทลงโทษ
ผลิต นำเข้าและส่งออก	จำคุกไม่เกิน 2 ปีและปรับไม่เกิน 200,000 บาท
ขาย มีครอบครองเพื่อขาย	- ปริมาณต่ำกว่า 10 ก.ก. จำคุกไม่เกิน 2 ปี และปรับไม่เกิน 40,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ - ปริมาณตั้งแต่ 10 ก.ก. ขึ้นไป จำคุกไม่เกิน 2 ปี และไม่เกิน 200,000 บาท
มีครอบครอง	จำคุกไม่เกิน 1 ปี และปรับไม่เกิน 20,000 บาท
เสพ	จำคุกไม่เกิน 1 ปี และปรับไม่เกิน 2,000 บาท

ปัจจุบันพืชกระท่อมถูกควบคุมโดยพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 ตามมาตรา 7(5) มาตรา 26 มาตรา 48 มาตรา 57 มาตรา 75 วรรค 2 มาตรา 76 วรรค 2 มาตรา 76/1 วรรค 3 และวรรค 4 มาตรา 89 มาตรา 92 วรรค 2 มาตรา 93 วรรค 1 วรรค 2 วรรค 3 มาตรา 93/1 วรรค 2 และมาตรา 101 ทวิ ซึ่งไม่ว่าจะเสพหรือจำหน่ายก็มีโทษจำคุกหรือปรับ แล้วแต่กรณี

ในประเทศไทยประชาชนจำนวนมากบริโภคใบกระท่อมกันเป็นปกติ โดยผู้ที่บริโภคส่วนใหญ่มีจุดมุ่งหมายเพื่อช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน โดยการเคี้ยวกินกับน้ำหรือชา กาแฟ และการบริโภคดังกล่าวได้รับความนิยมแพร่หลายจนเป็นธรรมเนียมหรือวิถีชีวิตของกลุ่มหรือท้องถิ่น คล้ายคลึงกับการกินหมาก²

2. ประโยชน์และโทษของพืชกระท่อม

พืชกระท่อมเป็นไม้ยืนต้นที่มีชื่อทางวิทยาศาสตร์ว่า มิตราไจนา สเปซิโอซา คอร์ท (Mitragnyna Speciosa Korth) จัดอยู่ในตระกูลรูเบียซีอี (Rubiaceae) มีถิ่นกำเนิดในเขตร้อนชื้นแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งในประเทศไทยมีพืชกระท่อมอยู่ 3 สายพันธุ์ คือ พันธุ์แดงกวาง พันธุ์ยักษ์หาใหญ่ และพันธุ์ก้านแดง โดยพืชกระท่อมมีส่วนประกอบเป็นอัลคาลอยด์ (Alkaloid) ทั้งหมดประมาณร้อยละ 0.5 เป็นมิตราไจนีน (Mitragnynine) ร้อยละ 0.25 ที่เหลือเป็น สเปโอไจนีน (Speciogynine) ไพแนนทีน (Paynanthine) สเปซิโอซิเลียทีน (Speciociliatine) ซึ่งชนิดและปริมาณแอลคาลอยด์ที่พบแตกต่างกันตามสถานที่ และเวลาที่เก็บเกี่ยว โดยการแบ่งตามสูตรโครงสร้าง สามารถจำแนกสารประกอบเป็น 4 ประเภท คือ

1. อินโดลอัลคาลอยด์ (Indole Alkaloids)
2. ออกซินโดลอัลคาลอยด์ (Oxindole Alkaloids)
3. ฟลาโวนอยด์ (Flavanoids)
4. กลุ่มอื่น ๆ เช่น ไฟโตสเตอรอล (Phytosterol) และ แทนนิน (Tannins) เป็นต้น

² ประพันธ์ กิ่งพุทธพงษ์. (2558). การยกเลิกพืชกระท่อมออกจากพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษในประเภท 5. สืบค้น 18 สิงหาคม 2563 จาก <http://www.library.coj.go.th/EbookInfo/index/15096/load>

ที่ผ่านมา มีการนำพืชกระท่อมมาใช้เพื่อเป็นยาแก้โรคบิด ท้องร่วง และปวดมวนท้อง รวมถึงบรรเทาอาการจากโรคเบาหวาน โดยเกษตรกรนิยมบริโภคใบสดหรือเอาใบมาอย่างให้เคี้ยวและผสมกับอาหารเพื่อบำรุงร่างกายให้สามารถทำงานได้เป็นเวลานานโดยไม่รู้สึกร้อน นอกจากนี้ ชาวมลายูยังนำพืชกระท่อมมาใช้ในการตำพอกแผล รวมถึง นำส่วนใบมาเผาให้ร้อนเพื่อรักษาโรคม้ามโต ทั้งนี้ ที่ผ่านมา มีการนำพืชกระท่อมมาใช้เพื่อทดแทนฝิ่นในท้องที่ซึ่งขาดแคลน และบ่อยครั้งมีการใช้ใบกระท่อมเพื่อควบคุมการติดยาฝิ่น

โดยกระท่อมมีความความรุนแรงต่ำกว่ามอร์ฟีนประมาณ 10 เท่า และมีข้อดีที่มอร์ฟีนอยู่หลายประการ ดังนี้

1. กระท่อมไม่กดระบบทางเดินหายใจ
2. กระท่อมไม่ทำให้เกิดอาการคลื่นไส้ อาเจียน
3. ผู้เสพยากระท่อมมีพัฒนาการในการติดยาช้ากว่ามอร์ฟีนหลายปี
4. ไม่มีปัญหาเรื่องอาการอยากได้ยา (Craving) จึงไม่มีกรณีผู้ติดยากระท่อม ก่อเหตุร้ายหรือพัวพันกับ

อาชญากรรม

5. อาการขาดยาของผู้เสพยากระท่อมจะไม่ทรมาณเท่าผู้เสพยามอร์ฟีน และสามารถรักษาบำบัดฟื้นฟูได้ง่ายกว่าผู้เสพยามอร์ฟีน

ในส่วนผลกระทบทางสุขภาพของผู้ใช้พืชกระท่อม พบว่าการบริโภคพืชกระท่อมทำให้เกิดอาการเป็นสุข กระปรี้กระเปร่า ไม่มีความอยากอาหาร บรรเทาความรู้สึกเมื่อยล้าขณะใช้แรงงาน โดยจะมีอาการหนาวสั่น เวลาอากาศครึ้มฟ้าครึ้มฝน ผู้เสพยาจะมีผิวหนังแดงเพราะเลือดไปเลี้ยงผิวหนังมากขึ้น อาการข้างเคียง ได้แก่ ปากแห้ง ปัสสาวะบ่อย เบื่ออาหาร ท้องผูก อุจจาระแข็งเป็นก้อน นอนไม่หลับ โดยการเสพในปริมาณมาก จะทำให้มีอาการมึนงงและคลื่นไส้ อาเจียนเป็นบางครั้ง ซึ่งผู้เสพยาบางรายจะมีอาการโรคจิตหวาดระแวงเห็นภาพหลอน คิดว่าคนจะมาทำร้ายตน และพูดจาไม่รู้เรื่อง นอกจากนี้ การเสพยากระท่อมโดยไม่รูดก้านใบออกจากตัวใบ จะทำให้เกิดอาการถุงผนังในลำไส้อักเสบ เพราะก้านใบและใบของกระท่อมไม่สามารถย่อยในระบบย่อยอาหารได้ จึงเกิดพังผืดขึ้นมาหุ้มรัดอยู่รอบก้อนกากเป็นตะกอนติดค้างอยู่ในลำไส้ ทำให้ขับถ่ายไม่ออก³

3. การใช้ใบกระท่อมในภาคใต้

ชาวบ้านในพื้นที่ภาคใต้ ใช้ใบกระท่อมในการรักษาอาการและโรคต่าง ๆ หลายชนิด เช่น อาการไอ ท้องร่วง ปวดท้อง ปวดฟัน มักจะใช้ใบกระท่อมเป็นครั้งคราวเมื่อมีอาการ และยังใช้รักษาโรคเรื้อรัง ได้แก่ โรคเบาหวาน โรคความดันโลหิตสูง และใช้ทดแทนสารเสพติดชนิดอื่น เช่น มีผู้ที่เคยติดยาบ้า เฮโรอีน และ เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่เปลี่ยนมาใช้ใบกระท่อมทดแทนสารเสพติดเหล่านั้น เป็นต้น ผู้ที่ใช้เพื่อรักษาโรคเรื้อรัง หรือใช้ทดแทนสารเสพติดชนิดอื่น มักจะใช้ใบกระท่อมเป็นประจำจนเกิดภาวะติดกระท่อม⁴

³ นิวัตติ แก้วประดับ. (ม.ป.ป.). ใบกระท่อม สรรพคุณทางยา ประโยชน์และโทษ. สืบค้น 28 สิงหาคม 2562 จาก

<https://www.oncb.go.th/ncsmi/cottage8/%E0A9.pdf>

⁴ ศาสตราจารย์สาวิตรี อัมมมางคกรชัย และคณะ. (ม.ป.ป.). การวิจัยพืชกระท่อม : ผลกระทบต่อสุขภาพและสังคม.

สืบค้น 18 ธันวาคม 2562 จาก <https://rdo.psu.ac.th/th/index.php/recommend/1255-2018-11-19-07-11-49>

ถึงอย่างไรก็ตาม น้ำดื่มใบกระท่อมคือยาเสพติดที่ระบารุนแรงเป็นอันดับที่ 1 ในกลุ่มเด็กและเยาวชน โดยเฉพาะในพื้นที่ 14 จังหวัดของภาคใต้ ซึ่งหลายคดีที่มีกลุ่มวัยรุ่นลงมือก่อเหตุ จะมีการรวมกลุ่มเพื่อดื่มน้ำดื่มใบกระท่อมกันก่อน โดยใบกระท่อมมีสรรพคุณทางยา หากใช้แค่การบดเคี้ยวในปริมาณที่พอเหมาะจะทำให้รักษาโรคได้หลายอย่าง แต่กลุ่มผู้เสพยาเสพติดกลับนำไปเป็นส่วนผสมกับยาแก้ไอ น้ำอัดลม หรืออื่น ๆ ที่เรียกกันว่า สูตรสี่คูณร้อย เมื่อเสพแล้วจะมีฤทธิ์กระตุ้นประสาททำให้มีอาการเคลิบเคลิ้มกำลังแพร่ระบาดอย่างหนักในพื้นที่ภาคใต้ และขยายวงกว้างมาในหลายพื้นที่ รวมถึงกรุงเทพมหานคร โดยเฉพาะในกลุ่มนักเรียน นักศึกษา ที่มาจากจังหวัดภาคใต้ที่เดินทางเข้ามาเรียนในกรุงเทพมหานคร⁵

ทั้งนี้ มีความเป็นไปได้ว่า หากใบกระท่อมไม่ผิดกฎหมาย อาจช่วยลดเงื่อนไขความรุนแรงในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้ นอกจากนี้ ไม่เฉพาะชาวบ้านใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ แต่ชาวบ้านที่อื่น ๆ โดยเฉพาะชาวนา ชาวสวน ก็ไม่คิดว่าการกินใบกระท่อมในชีวิตประจำวันจะผิดแต่อย่างใด ขณะที่เจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจบังคับใช้กฎหมาย เมื่อใบกระท่อมผิดกฎหมาย เจ้าหน้าที่ก็ใช้เป็นข้ออ้างในการปิดล้อมจับกุม เพราะเจ้าหน้าที่บางส่วนเชื่อว่าชาวบ้านเกี่ยวข้องกับขบวนการก่อความไม่สงบ ซึ่งเป็นเรื่องละเอียดอ่อน และอาจพัฒนา กลายเป็นความยุ่งยากซับซ้อนของความรุนแรงมากกว่าเดิม โดยเฉพาะในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้ ที่หลายกรณีมีสาเหตุมาจากการปะทะกันโดยไม่มีเจตนาจำเป็น โดยการบุกจับใบกระท่อมถือเป็นเงื่อนไขหนึ่ง แต่ไม่ใช่เงื่อนไขทั้งหมดของเหตุรุนแรง⁶

การกินใบกระท่อมของคนสมัยก่อนเป็นเรื่องปกติ กินเพื่อรักษาโรค เช่น ถ้ามีอาการไอ หรือเมื่อรู้สึกว่าจะไข้หวัด ก็จะไปเอาใบกระท่อมสดหนึ่งใบมาห่อกับน้ำตาลทราย แล้วเคี้ยว ๆ รุ่งเช้ามาจะหายไอหายหวัดไปเลย ส่วนคนที่ต้องทำงานหนักกลางแดด การกินใบกระท่อมสดวันละใบ สองใบ จะทำให้มีพลังในการทำงาน โดยเชื่อว่าจะทำให้ทำงานทน อยู่ในอากาศร้อนได้ดี โดยคนโบราณจะกินใบสด ไม่นำไปต้มกินเหมือน ณ ปัจจุบัน

พืชกระท่อมเป็นพืชสมุนไพรธรรมชาติที่ใช้รักษาโรคได้ ซึ่งตั้งแต่อดีต ประชากรในภาคใต้นิยมกินใบกระท่อมอย่างแพร่หลาย โดยทุกคนรู้วิธี จะปลุกต้นกระท่อมไว้อย่างน้อยหลังละ 1-2 ต้น ในช่วงเช้าจะมีการเก็บใบกระท่อมร่วมกับหมากพลู เพื่อไว้สำหรับรับแขก ซึ่งร้านขายอาหารเช้า ที่มีใบกระท่อมไว้บริการจะมีจำนวนลูกค้ามาก

โดยผู้ใช้แรงงาน ทำสวน ทำไร่ จะพกติดตัวไว้ และบริโภคโดยการเคี้ยวใบสด ดูน้้ำก่อนคายกากทั้งดื่มน้ำบ้วนปาก หรือ ดื่มน้ำกาแฟ เครื่องดื่มชูกำลังตาม ก่อนออกไปทำงาน หรือระหว่างทำงาน เนื่องจากทำให้มีความกระปรี้กระเปร่า ทำงานหนักได้นาน ไม่เหน็ดเหนื่อย แม้ว่าอากาศร้อน ทนแดดมากขึ้น แต่จะเกิดอาการกลัวหนาวสั้นเวลาอากาศครึ้มฟ้าครึ้มฝน⁷

⁵ 'น้ำดื่มใบกระท่อม' ยาเสพติดอันดับ 1 วัยรุ่นภาคใต้. (14 กุมภาพันธ์ 2559). สืบค้น 18 ธันวาคม 2562 จาก <https://www.komchadluek.net/news/crime/222413>

⁶ เลิกจับ"ใบกระท่อม" สมช.ชี้ช่วยแก้ไฟใต้. (30 สิงหาคม 2556). สืบค้น 18 ธันวาคม 2562 จาก <https://www.hfocus.org/content/2013/08/4549>

⁷ คนได้มอง'เคี้ยวกระท่อม'วิถีชาวบ้าน. (23 สิงหาคม 2560). สืบค้น 18 ธันวาคม 2562 จาก https://www.matichon.co.th/region/news_637548

4. ยา 4 x 100

ส่วนผสมของ 4 x 100 นั้น ไม่ได้มีแต่พืชกระท่อมเพียงอย่างเดียว แต่จะมีสิ่งอื่นผสมอยู่ด้วย เช่น การนำพืชกระท่อมไปผสมกับยาแก้ไอที่มีส่วนผสมของโคเดอีน (Codeine) นำพืชกระท่อมไปผสมกับอัลปราโซแลม (Alprazolam) นำพืชกระท่อมไปผสมกับยา Dextrometorphan โดยมีรายละเอียดต่าง ๆ ดังนี้

1. พืชกระท่อม

การเสพในขนาดต่ำ ๆ มีฤทธิ์กระตุ้นประสาทคล้ายยาบ้าอ่อน ๆ ขนาดสูงมีฤทธิ์เคลิบเคลิ้ม กดประสาทคล้ายฝิ่น มีฤทธิ์ Psychedelic เบื่ออาหาร ร่างกายชুবวม ผิดคำเกรียม โดยเฉพาะใบหน้าและ โหนกแก้ม ปากแห้ง คอแห้ง ใจสั่น หัวใจเต้นเร็ว ปวดท้อง ท้องผูกเรื้อรัง อุจจาระเป็นก้อนดำคล้ายมูลแพะ ปวดเมื่อยตามร่างกาย ตามข้อ แขนขากระตุกและชักเกร็งได้ นอนไม่หลับ กระสับกระส่าย ฟุ้งซ่าน สับสน ประสาทหลอนได้

อาการเมาใบกระท่อมมีลักษณะคล้ายคลึงกับอาการเมาหรือภาวะเป็นพิษจากสารหลายชนิด เช่น จากสาร Tetrahydrocannabinols (THC) ซึ่งเป็นสารออกฤทธิ์หลักในกัญชา เป็นต้น โดยมีการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายเกิดขึ้น ในลักษณะที่เป็นการแปรปรวนของระบบประสาทอัตโนมัติ กล้ามเนื้อการทรงตัว และระบบประสาทสัมผัส มักจะมีอาการตัวสั่น มือสั่น อุณหภูมิร่างกายลดลงเล็กน้อยทำให้รู้สึกตัวเย็น หนาว ความแข็งแรงและสมดุลของร่างกายลดลง จึงทำให้รู้สึกวุ่นวายอ่อนแรง ยืน เดินไม่ไหว ระดับการประสานงานของกล้ามเนื้อลดลง จึงเดินเซหรือทำของตกหล่น คลื่นไส้ ปวดหัวเวียนหัว และอาจมีความดันโลหิตลดลง หายใจเร็วขึ้น และหัวใจเต้นเร็วขึ้น อาการเหล่านี้ อาจเพิ่มความเสี่ยงในการเกิดโรคของหัวใจและหลอดเลือดได้ เพราะไปเพิ่มการทำงานของหัวใจมากขึ้น อาจเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุหรือการบาดเจ็บได้ หากผู้เสพไปขับรถ หรือใช้เครื่องจักรเครื่องยนต์เมื่อมีอาการ เพราะการทำงานของระบบประสาทสัมผัส การประสานงานระหว่าง กล้ามเนื้อและระบบประสาทควบคุมบกพร่อง การตอบสนองต่อการกระตุ้นช้าลง และขาดสติสัมปชัญญะ

2. ยาแก้ไอน้ำดำ (PHENSEDYL, CODYL, TOCODYL)

ตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 จัดยาแก้ไอน้ำดำเป็นยาเสพติด ให้โทษใน ประเภท 3 ห้ามมิให้มีการผลิต นำเข้า ส่งออก หรือจำหน่าย นอกจากได้รับอนุญาตจาก สำนักงานคณะกรรมการ อาหารและยาน้ำยาแก้ไอ ที่มีส่วนผสมที่แตกต่างกันแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ น้ำยาแก้ไอที่มีส่วนผสมของ โคเดอีน กับน้ำยาแก้ไอที่ไม่มีส่วนผสมของโคเดอีน การออกฤทธิ์ของตัวยาแก้ไอทั้ง 2 ประเภทจะเหมือนกันคือ ไปกดศูนย์การไอที่ประสาทส่วนกลาง โดยยาแก้ไอที่มีส่วนผสมของโคเดอีนจะออกฤทธิ์ที่รุนแรงกว่ายาแก้ไอ ที่ไม่มีส่วนผสมโคเดอีน ยาแก้ไอที่วางขายอยู่จะมีด้วยกันหลายยี่ห้อ เช่น PHENSEDYL CODYL TOCODYL แต่ยี่ห้อ PHENSEDYL มีผู้นิยมมากที่สุด

สำหรับน้ำยาแก้ไอที่ลักลอบนำเข้ามาจากประเทศมาเลเซีย นิยมนำมาขายโดยบรรจุในขวดแก้ว น้ำอัดลม ตามร้านขายยา ร้านน้ำชา ร้านขายไอศกรีม ผลของการใช้ยาแก้ไอที่มีโคเดอีนเป็นส่วนผสม ในกรณี ที่นำไปใช้ในทางที่ผิด จะเกิดอันตรายต่อสุขภาพ อาทิ คลื่นไส้ อาเจียน ง่วงซึม และที่สำคัญการใช้ยาติดต่อกันเป็น เวลานานทำให้เกิดการติดยา ทั้งทางกายและจิตใจ และมีอาการถอนยาเมื่อขาดยา เช่นเดียวกับอาการติดยาฝิ่น หรือเฮโรอีนซึ่งจะต้องเข้ารับการบำบัดรักษาจึงจะหายจากการติดยาได้ อาการไม่พึงประสงค์ของการใช้โคเดอีน

คือ คลื่นไส้ อาเจียน ง่วงซึม ท้องผูก ลดประสิทธิภาพในการขับขี้ การใช้ยาในขนาดที่สูง ๆ ทำให้การหายใจหยุดซ็อก และหัวใจหยุดเต้น การใช้ยาดัดต่อเป็นเวลานานทำให้เกิดการติดยาได้ทั้งทางร่างกายและจิตใจ

3. น้ำอัดลมน้ำดำ (น้ำโคคา โคล่า)

น้ำอัดลมน้ำดำ เป็นส่วนผสมของเสพยาอดนิยมนชนิดหนึ่ง มีทั้งน้ำอัดลมน้ำดำหรือน้ำโคล่า ที่นิยมใช้ในการผสมในยาเสพติดชนิด 4x100 พบว่าน้ำอัดลมน้ำดำ มีส่วนผสมคาเฟอีน ซึ่งเป็นสารอัลคาลอยด์ จัดอยู่ในตระกูลเมทิลแซนทีน มีฤทธิ์ในการกระตุ้นระบบประสาทส่วนกลางทำให้รู้สึกตื่นตัว

คาเฟอีนกระตุ้นการหลั่งอะดรีนาลีนและโดปามีน ซึ่งมีฤทธิ์กระตุ้นการหลั่งอะดรีนาลีน (adrenaline) ทำให้หัวใจเต้นเร็วขึ้น ใจสั่น ความดันโลหิตสูง ตับเร่งผลิตน้ำตาลเข้าสู่กระแสเลือด กล้ามเนื้อตึงตัวพร้อมทำงาน ทำให้เหมือนเป็นยาชูกำลัง การบริโภคคาเฟอีนมีผลทำให้หัวใจเต้นช้าลงเล็กน้อยในช่วงแรก และกลับเต้นเร็วขึ้นเล็กน้อยในช่วงที่ 2 และ 3 ความดันโลหิตจะเพิ่มประมาณ 5-10 มิลลิเมตรปรอท และเพิ่มขึ้นนานประมาณ 2-3 ชั่วโมงแล้วอาการดังกล่าวจะหายไป ส่วนฤทธิ์กระตุ้นการหลั่งโดปามีน (dopamine) ทำให้รู้สึกผ่อนคลายสบายใจ สุขลึก ๆ เชื่อว่าเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดการเสพติดคาเฟอีน ทั้งฤทธิ์กระตุ้นการหลั่งสารอะดรีนาลีนและโดปามีน มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง การบริโภคคาเฟอีนในปริมาณสูงเกินไปอาจจะเกิดพิษขึ้นได้ บริโภคคาเฟอีนในปริมาณครั้งละ 200-500 มิลลิกรัม อาจทำให้ปวดศีรษะ เกิดภาวะเครียด กระวนกระวาย มือสั่นและประสิทธิภาพการทำงานลดลง บริโภคคาเฟอีนประมาณ 1,000 มิลลิกรัม อาจทำให้ผู้บริโภคมีไข้สูง วิดกกังวล กระสับกระส่าย พุดตะกุกตะกัก ควบคุมตัวเองไม่ได้ ซึมเศร้า นอนไม่หลับ หัวใจเต้นเร็ว ใจสั่น เบื่ออาหาร คลื่นไส้ อาเจียน ปัสสาวะบ่อย ขนาดของคาเฟอีนที่อาจทำให้เสียชีวิตได้ ประมาณ 100 มิลลิกรัม ต่อน้ำหนักตัว 1 กิโลกรัมในเด็กเล็ก หรือประมาณ 3,000 มิลลิกรัมในเด็กโต 5,000-10,000 มิลลิกรัมในผู้ใหญ่ ตามลำดับ

4. ยากดประสาท

4.1 ยาอัลปราโซแลม (Alprazolam) หรือยาโซแลม (xoram) เป็นยากลุ่ม benzodiazepine ที่ออกฤทธิ์สั้นหรือนานปานกลาง เช่นเดียวกับ lorazepam ใช้สำหรับรักษาอาการวิตกกังวล สงบระงับ และช่วยให้นอนหลับ ยานี้จัดเป็นวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท 4 ตาม พ.ร.บ. วัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. 2518 การขายต้องขายในร้านขายยาที่มีใบอนุญาต และต้องขายตามใบสั่งแพทย์ โดยมีเภสัชกรควบคุมการจำหน่าย ซึ่งยานชนิดนี้มีฤทธิ์ทางเภสัชวิทยา คือ คลายกล้ามเนื้อลาย (Muscle relaxants) ต้านอาการชัก (antiepileptics) ทำให้สูญเสียความทรงจำชั่วคราว (anterograde amnesia) ความสามารถในการเรียนรู้ และความจำลดลง สมรรถภาพในการทำงานที่ต้องใช้ความชำนาญ หรือการตัดสินใจฉับพลันเสื่อมลงเนื่องจากยานี้มีผลต่อระบบประสาทส่วนกลางจึงมีผู้ที่นำยานี้มาใช้ประโยชน์ในทางที่ผิด เช่น ที่ปรากฏตามสื่อต่าง ๆ เป็นต้น

การใช้ยากลุ่ม Benzodiazepines ในขนาดสูงติดต่อกันเป็นเวลานาน จะทำให้เกิดการติดยา ทั้งทางร่างกายและจิตใจ ซึ่งถ้าหยุดยาทันทีจะเกิดอาการขาดยาหรือถอนยา เช่น คลื่นไส้ นอนไม่หลับ มือสั่น หัวใจเต้นเร็ว ซึมเศร้า เป็นโรครจิต หรืออาจถึงกับชักได้

4.2 ยา Benzodiazepine ตัวแรกที่นำมาใช้คือ Chordiazepoxide ถัดมาคือ Diazepam ซึ่งเป็นยาที่ใช้กว้างขวางกันในปัจจุบันยากลุ่มนี้ ส่วนมากมีฤทธิ์หลายอย่างทั้งเป็นยานอนหลับ คลายกังวล ทำให้กล้ามเนื้อคลายตัว แก้กชัก แต่บางตัวก็มีข้อบ่งใช้เฉพาะ เช่น Flurazepam มักใช้เป็นยานอนหลับเท่านั้น เพราะออกฤทธิ์น้อยต่อร่างกาย การติดยานอนหลับกลุ่มเบนโซไดอาซีปีน ยาจำพวกกล่อมประสาทและยานอนหลับ มีสูตรทางเคมีที่แตกต่างกัน แต่มักจะใช้เพื่อบรรเทาอาการนอนไม่หลับและอาการเครียดเหมือนกันยากลุ่มเบนโซไดอาซีปีนที่มีจำหน่ายกันในปัจจุบัน ยาในกลุ่มนี้ทุกตัวจะกดการหายใจเพียงเล็กน้อย ยกเว้นการใช้ยาในขนาดที่สูงมากกว่าขนาดปกติที่ใช้เพื่อนอนหลับและคลายเครียด แม้ในผู้ป่วยที่ได้รับยาเกินขนาด 50–100 เท่าของขนาดปกติยังพบการเสียชีวิตจากการกดการหายใจน้อยมาก ความปลอดภัยของเบนโซไดอาซีปีนในกรณีใช้ยาเกินขนาดนับเป็นข้อได้เปรียบที่สำคัญของยานี้เหนือยานอนหลับตัวเก่า ๆ โดยมีฤทธิ์ทางเภสัชวิทยาที่กดระบบประสาทส่วนกลาง มีผลทำให้วัง หลับ คลายกังวล กล้ามเนื้อคลายตัว และแก้กชัก ขนาดสูงทำให้สลบหรือถึงโคม่า เมื่อระบบประสาทส่วนกลางถูกกด จะมีผลเสียต่อการทำงานและจิตใจ ในระดับที่ทำให้หลับทำให้มีอาการเหมือนคนเมา บังคับอารมณ์ไม่อยู่หรือตื่นเต้นในบางคน การทำงานร่วมกันของกล้ามเนื้อเสียไป ที่เห็นชัด ๆ คือเดินเซ ในคนแก่อาจทำให้รู้สึกสับสน การทำงานของจิตใจเสื่อมลง Benzodiazepine มีผลต่อ normal sleep pattern กด REM sleep benzodiazepine

ในขณะที่มีอาการไม่พึงประสงค์ ได้แก่ อ่อนเพลีย ปวดศีรษะ ตาพร่า วิงเวียน ปากแห้ง ลิ้นขม คลื่นไส้ อาเจียน อึดอัดบริเวณลิ้นปี่ ท้องเสีย และอาการที่พบอื่น ๆ ได้แก่ ปวดข้อ เจ็บหน้าอก กลั่นการขับถ่ายไม่ได้ เกิดภาวะเสพติดได้ ถ้าหยุดยาหลังจากใช้มานานจะเกิดอาการตรงข้ามกับฤทธิ์ของมัน เช่น นอนไม่หลับ จากยาที่มีฤทธิ์ทำให้หลับ หงุดหงิดจากยาที่มีฤทธิ์แก้กกังวล เป็นต้น อาการเพิ่มเติมอื่น ๆ คือ หัวใจเต้นเร็ว เหงื่อออก คลื่นไส้ มือสั่น กล้ามเนื้อบิดตัว เสร้า ซึม ประสาทหลอน อาการจิตเภท ชัก ถ้าใช้ยามานานควรค่อย ๆ ลดขนาดยาลง⁸

5. สารตั้งต้นและเคมีภัณฑ์จำเป็นที่ใช้ในการผลิตยาเสพติด

ตามอนุสัญญาว่าด้วยการต่อต้านการค้ายาเสพติดให้โทษ และวัตถุออกฤทธิ์ที่ผิดกฎหมาย ค.ศ. 1988 ในมาตรา 12 กล่าวถึงสารเคมีที่นิยมใช้ในการลักลอบผลิตวัตถุเสพติด กำหนดให้ประเทศสมาชิกต้องดำเนินการที่เหมาะสม เพื่อป้องกันการรั่วไหลของสารเคมี ตามที่ระบุไว้ 23 ชนิด จำแนกออกเป็น 2 ตาราง (Table) ตาราง 1 หมายถึง สารตั้งต้น และตาราง 2 หมายถึง เคมีภัณฑ์จำเป็น โดยสารเคมีในตาราง 1 เป็นสารตั้งต้นซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการผลิตวัตถุเสพติด จะมีมาตรการควบคุมเข้มงวดกว่าสารเคมีในตาราง 2 มีรายชื่อสารเคมีที่ควบคุม ดังต่อไปนี้

⁸สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา. (ม.ป.ป.). ผลเสีย 4 x 100 (ยาโปร). สืบค้น 18 สิงหาคม 2563 จาก https://oryor.com/oryor_miniweb/knowledge_detail.php?cat=2&id=7

ตารางที่ 1 สารตั้งต้น

ที่	ชื่อสารเคมี	กฎหมายที่ควบคุม	หน่วยงานที่ รับผิดชอบ	การนำไปใช้ในการ ผลิตยาเสพติด
1.	อาเซติก แอนไฮไดรด์ ACETIC ANHYDRIDE	พรบ.ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 (ยาเสพติดประเภท 4)	องค์การ อาหารและยา	ผลิต Heroin
2.	เอ็น-อาเซทิลแอนทรานิลิก อาซิด N-ACETYLANTHRANILIC ACID	พรบ.ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 (ยาเสพติดประเภท 4)	องค์การ อาหารและยา	ผลิต Methaqualone
3.	อีเฟดรีน EPHEDRINE	พรบ.วัตถุออกฤทธิ์ ต่อจิตและประสาท พ.ศ. 2559 (วัตถุออกฤทธิ์ประเภท 2)	องค์การ อาหารและยา	ผลิตยาบ้า (Methamphetamine)
4.	เออร์โกเมทริน ERGOMETRINE	พรบ.ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 (ยาเสพติดประเภท 4)	องค์การ อาหารและยา	ผลิต LSD
5.	เออร์โกตามีน ERGOTAMINE	พรบ.ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 (ยาเสพติดประเภท 4)	องค์การ อาหารและยา	ผลิต LSD
6.	ไอโซซาฟรอล ISOSAFROLE	พรบ.ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 (ยาเสพติดประเภท 4)	องค์การ อาหารและยา	ผลิตยาอี (Ecstasy)
7.	ไลเซอร์จิก อาซิด LYSERGIC ACID	พรบ.ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 (ยาเสพติดประเภท 4)	องค์การ อาหารและยา	ผลิต LSD
8.	3,4-เมทิลซีนไดออกซีเฟนิล-2-โพร ปาโนน 3,4-METHYLENEDIOXYPHENYL- 2-PROPANONE	พรบ.ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 (ยาเสพติดประเภท 4)	องค์การ อาหารและยา	ผลิตยาอี (Ecstasy)
9.	นอร์อีเฟดรีน NOREPHEDRINE	พรบ.วัตถุออกฤทธิ์ ต่อจิตและประสาท พ.ศ. 2559 (วัตถุออกฤทธิ์ประเภท 2)	องค์การ อาหารและยา	ผลิตยาบ้า (Methamphetamine)

ที่	ชื่อสารเคมี	กฎหมายที่ควบคุม	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	การนำไปใช้ในการผลิตยาเสพติด
10.	เฟนิลอะเซติก กรด PHENYLACETIC ACID	พรบ.ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 (ยาเสพติดประเภท 4)	องค์การ อาหารและยา	ผลิตยาบ้า (Methamphetamine)
11.	1-เฟนิล-2-โพรพาโนน 1-PHENYL-2-PROPANONE	พรบ.ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 (ยาเสพติดประเภท 4)	องค์การ อาหารและยา	ผลิตยาบ้า (Methamphetamine)
12.	alpha-Phenylacetoacetonitrile (APAAN)	พรบ.ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 (ยาเสพติดประเภท 4)	องค์การ อาหารและยา	ผลิตยาบ้า (Methamphetamine)
13.	ไพเพอโรนอล PIPERONAL	พรบ.ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 (ยาเสพติดประเภท 4)	องค์การ อาหารและยา	ผลิตยาอี (Ecstasy)
14.	โพแทสเซียมเพอร์แมงกาเนต POTASSIUM PERMANGANATE	พรบ.การส่งไปนอก และการนำเข้ามาใน ราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ. 2522	กรมการค้า ต่างประเทศ	ผลิต Cocaine
15.	ซูโดอีเฟดรีน PSEUDOEPHEDRINE	พรบ.วัตถุออกฤทธิ์ ต่อจิตและประสาท พ.ศ. 2559 (วัตถุออกฤทธิ์ประเภท 2)	องค์การ อาหารและยา	ผลิตยาบ้า (Methamphetamine)
16.	ซาฟรอล SAFROLE	พรบ.ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 (ยาเสพติดประเภท 4)	องค์การ อาหารและยา	ผลิตยาอี (Ecstasy)
17.	4-anilino-N-phenethylpiperidine (ANPP)	อยู่ระหว่างการ ดำเนินการควบคุม		
18.	N-phenethyl-4-piperidone (NPP)	อยู่ระหว่างการ ดำเนินการควบคุม		

ตารางที่ 2 เคมีภัณฑ์จำเป็น

ที่	ชื่อสารเคมี	กฎหมายที่ควบคุม	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	การนำไปใช้ในการผลิตยาเสพติด
1.	อะเซโตน ACETONE	พรบ. วัตถุอันตราย พ.ศ. 2535 (วัตถุอันตรายชนิดที่ 3)	กรมโรงงานอุตสาหกรรม	ผลิตยาบ้า (Methamphetamine)/ Cocaine/Heroin
2.	แอนทรานิลิก ออซิด ANTHRANILIC ACID	พรบ. ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 (ยาเสพติดประเภท 4)	องค์การอาหารและยา	ผลิต Methaqualone
3.	เอทิล อีเทอร์ ETHYL ETHER	พรบ. วัตถุอันตราย พ.ศ. 2535 (วัตถุอันตรายชนิดที่ 3) พรบ. ควบคุมโคคาอีน พ.ศ. 2495	กรมโรงงานอุตสาหกรรม กรมการค้าภายใน	ผลิต Heroin/Cocaine
4.	ไฮโดรคลอริก ออซิด HYDROCHLORIC ACID	พรบ. วัตถุอันตราย พ.ศ. 2535 (วัตถุอันตรายชนิดที่ 3)	กรมโรงงานอุตสาหกรรม	ผลิตยาบ้า (Methamphetamine)/ Cocaine/Heroin
5.	เมทิลเอทิลคีโตน METHYL ETHYL KETONE	พรบ. วัตถุอันตราย พ.ศ. 2535 (วัตถุอันตรายชนิดที่ 3)	กรมโรงงานอุตสาหกรรม	ผลิต Cocaine
6.	ไพเพอริดีน PIPERIDINE	พรบ. วัตถุอันตราย พ.ศ. 2535 (วัตถุอันตรายชนิดที่ 3)	กรมโรงงานอุตสาหกรรม	ผลิต Phencyclidine
7.	ซัลฟูริก ออซิด SULFURIC ACID	พรบ. วัตถุอันตราย พ.ศ. 2535 (วัตถุอันตรายชนิดที่ 3)	กรมโรงงานอุตสาหกรรม	ผลิต Cocaine/ยาบ้า (Amphetamine)
8.	โทลูอีน TOLUENE	พรบ. วัตถุอันตราย พ.ศ. 2535 (วัตถุอันตรายชนิดที่ 3)	กรมโรงงานอุตสาหกรรม	ผลิต Cocaine

สารเคมีที่ประเทศไทยมีการควบคุมนอกเหนือจากสารเคมีที่ควบคุมตามตาราง 1 และ ตาราง 2 ของอนุสัญญาฯ
ค.ศ. 1988

1. กรดอะซิติก Acetic acid
2. อาซิโตไนไตรล์ Acetonitrile
3. อาเซทิล คลอไรด์ Acetyl chloride
4. อัลลิลเบนซีน Allylbenzene
5. แอมโมเนียมคลอไรด์ Ammonium chloride
6. แอมโมเนียมฟอร์มเมท Ammonium formate
7. แอมโมเนียม ไฮดรอกไซด์ Ammonium hydroxide
8. เบนซีน Benzene
9. เบนซาลดีไฮด์ Benzyldehyde
10. เบนซิลคลอไรด์ Benzyl chloride
11. เบนซิลไซยาไนด์ Benzyl cyanide
12. เอ็น-บิวทิล อาเซเตต N-Butyl acetate
13. เอ็น-บิวทิล แอลกอฮอล์ N-Butyl alcohol
14. เซค-บิวทิล แอลกอฮอล์ sec-Butyl alcohol
15. กาเฟอีน Caffeine
16. แคลเซียมคาร์บอเนต Calcium carbonate
17. คลอโรฟอร์ม Chloroform
18. โคเดอีน Codeine (เป็นสารที่ใช้ในการผลิต ยาเสพติดให้โทษในประเภท 3)
19. ไซโคลเฮกเซน Cyclohexane
20. เอทิล อาเซเตต Ethyl acetate
21. เอทิลอะมีน Ethylamine
22. เอทิลิดีน ไดอะเซเตต Ethylidene diacetate
23. ไฮโดรเจนเปอร์ออกไซด์ Hydrogen peroxide
24. เมทิลีน คลอไรด์ Methylene chloride
25. เมทิล ไอโซบิวทิล คีโตน Methyl isobutyl ketone
26. ฟอสฟอรัส เพนตะคลอไรด์ Phosphorous pentachloride
27. ฟอสฟอรัส ไตรคลอไรด์ Phosphorous trichloride
28. โพแทสเซียม ไซยาไนด์ Potassium cyanide
29. โซเดียม ไซยาไนด์ Sodium cyanide
30. โซเดียม ไฮดรอกไซด์ Sodium hydroxide
31. โซเดียม ไฮโปคลอไรท์ Sodium hypochlorite

32. ไธโอนิล คลอไรด์ Thionyl chloride

33. ไตรคลอโรเอทิลีน Trichloroethylene

สารเคมีที่ต้องเฝ้าระวังตามปฏิญญาเชียงใหม่ 2003 (Chiang Rai Declaration)

1. ซัลฟูริก อาซิด Sulfuric acid
2. โทลูอีน Toluene
3. อาเซโตน Acetone
4. ไฮโดรคลอริก อาซิด Hydrochloric acid⁹

6. การบริหารจัดการพืชกระท่อมในต่างประเทศ

พืชกระท่อมมิได้เป็นยาเสพติดที่ถูกควบคุมตามกฎหมายยาเสพติดระหว่างประเทศ ประเทศส่วนใหญ่จึงไม่มีกฎหมายควบคุมในเรื่องนี้ มีเพียงไม่กี่ประเทศที่มีกฎหมายควบคุมหรือกำหนดข้อห้ามในเรื่องต่าง ๆ กฎหมายยาเสพติดของไทยถือเป็นกฎหมายควบคุมพืชกระท่อมที่กำหนดโทษอาญาที่เข้มงวดมากที่สุดในโลก การศึกษาทบทวนมาตรการทางกฎหมาย เพื่อการจัดการพืชกระท่อมในกรณีศึกษากฎหมายต่างประเทศ ทำให้ทราบว่า แต่ละประเทศมีระบบการควบคุมพืชกระท่อมหรือสารมิตราเจนินที่แตกต่างกัน แต่สิ่งที่มีความคล้ายคลึงกันก็คือ หน่วยงานของรัฐบาลประเทศเหล่านี้มักจะมีข้อมูลการศึกษาเกี่ยวกับพืชกระท่อมหรือสารมิตราเจนินในทางวิทยาศาสตร์ไม่มากนัก จึงมีข้อมูลเพียงบางด้าน โดยเฉพาะประเด็นความปลอดภัยและการนำผลิตภัณฑ์ที่ได้จากกระท่อมไปใช้ในทางไม่เหมาะสม ทำให้มีการบัญญัติกฎหมายที่เข้มงวดส่งผลกระทบต่อกระบวนการยุติธรรมและผลกระทบทางสังคม ในบางกรณีมีข้อสงสัยว่าอาจเกิดจากการแทรกแซงของกลุ่มบริษัทอุตสาหกรรมยา เพราะในอนาคตอาจมีการวิจัยพัฒนาผลิตภัณฑ์ยาจากกระท่อมที่มีประสิทธิภาพในการรักษาผู้ป่วยในลักษณะยาใหม่ที่มีสิทธิบัตรจึงทำให้มีราคาสูง

กรณีศึกษาต่างประเทศทั้ง 4 ประเทศ หากเปรียบเทียบกับกฎหมายยาเสพติดของไทยที่ควบคุมพืชกระท่อมแล้ว พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 เป็นกฎหมายที่มีมาตรการเข้มงวดมากที่สุดในโลก มีเนื้อหาที่ไม่ทันสมัย ไม่เปิดเอื้ออำนวยให้มีการนำพืชกระท่อมมาใช้ประโยชน์ในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะการใช้เพื่อประโยชน์ต่อสุขภาพหรือบำบัดโรคบางอย่าง มีข้อกฎหมายที่เป็นอุปสรรคต่อการศึกษาวิจัย แตกต่างจากกฎหมายของต่างประเทศที่เปิดช่องให้นำพืชกระท่อมมาใช้ประโยชน์ในทางสุขภาพ เพราะบางประเทศมิได้ถือว่ากระท่อมเป็นยาเสพติด และประเทศส่วนใหญ่ไม่มีกฎหมายห้ามการบริโภค

ในประเทศมาเลเซีย พืชกระท่อม หรือที่เรียกในภาษามาเลย์ว่า Ketum หรือ Biak เป็นพืชพื้นถิ่นซึ่งนำมาใช้เพื่อประโยชน์ในการรักษาโรคมมาเป็นเวลาหลายทศวรรษ ในอดีตหากต้องการใช้ใบกระท่อมจะต้องไปหาในป่า แต่ปัจจุบันมีการนำมาปลูกอย่างแพร่หลาย โดยมีการนำกระท่อมมาใช้เพื่อให้เกิดแรงในการทำงานรักษาโรคพยาธิบางชนิด (worm infestations) โดยมีวิธีในการบริโภคที่ไม่แตกต่างจากของไทย คือ การบริโภคด้วยการเคี้ยวใบกระท่อมหรือต้มใบกระท่อม โดยมีการนำใบกระท่อมมาใช้ในการรักษาบาดแผล

⁹ กองควบคุมวัตถุเสพติด. (ม.ป.ป.). สารตั้งต้นและเคมีภัณฑ์ที่ใช้ในการลักลอบผลิตยาเสพติด. สืบค้น 21 สิงหาคม 2563 จาก http://www.fda.moph.go.th/sites/Narcotics/SitePages/Narcotics_List_substrate.aspx

การแก้อาการไข้ และใช้ทดแทนฝิ่น นอกจากนี้ ยังมีการใช้ในการรักษาผู้ติดยาเสพติด การรักษาอาการท้องเสีย ช่วยให้โลหิตหมุนเวียนดีขึ้นและรักษาโรคเบาหวาน ส่วนการใช้ที่ไม่ใช่การรักษาอาการเจ็บป่วยก็คือ การเคี้ยวใบกระท่อม เพื่อให้ทำงานได้ทนมากขึ้น ทั้งนี้ พืชกระท่อมถูกควบคุมตามกฎหมายว่าด้วยวัตถุพิษหรือ Poisons Act 1952 โดยถือว่าเป็นวัตถุพิษหรือยาเสพติดที่ไม่ร้ายแรงตามบัญชีแนบท้ายกฎหมาย นอกจากนี้ กฎหมาย Poisons Act ยังบัญญัติให้สาร mitragynine เป็นวัตถุพิษในบัญชีด้วย โดยอยู่ในกลุ่มเดียวกันกับสารนิโคติน (nicotine) ที่อยู่ในใบยาสูบ ทั้งนี้ กฎหมาย Poisons Act มิได้บัญญัติความผิดและโทษอาญาแก่ผู้ใช้กระท่อม อีกทั้งยังอนุญาตให้นำใบกระท่อมไปใช้ในการรักษาหรือเพื่อวัตถุประสงค์ทางการแพทย์ได้

ในประเทศสหรัฐอเมริกา มลรัฐส่วนใหญ่ไม่มีกฎหมายควบคุมพืชกระท่อมและสาร mitragynine แต่มีเพียง 6 มลรัฐที่มีกฎหมายกำหนดให้พืชกระท่อมเป็นสารเสพติด (controlled substances) ที่อยู่ในบัญชีตามกฎหมาย หรือมีบทบัญญัติห้ามการผลิต จำหน่าย การให้เงินทุน สนับสนุน ส่งเสริม หรือห้ามครอบครองใบกระท่อม ได้แก่ กฎหมายมลรัฐ Indiana, Tennessee, Wisconsin, Vermont, Arkansas และ Alabama

ในประเทศออสเตรเลีย Therapeutic Goods Act 1989 กำหนดให้พืชกระท่อม หรือสาร Mitragynine อยู่ใน Schedule 9 ทำให้ไม่สามารถนำมาปลูก นำเข้า จำหน่าย หรือครอบครองใบกระท่อมและผลิตภัณฑ์ที่ทำจากใบกระท่อมได้ ยกเว้นกรณีการศึกษาวิจัยทางการแพทย์ ทางวิทยาศาสตร์ หรือใช้ในการเรียนการสอนเท่านั้น

ในประเทศนิวซีแลนด์ กฎหมายมิได้บัญญัติให้พืชกระท่อมเป็นยาเสพติดแต่อย่างใด แต่ถูกควบคุมตามกฎหมายยา ค.ศ. 1981 (Medicines Act 1981) กล่าวคือพืชกระท่อม (Mitragyna speciosa) และสาร Mitragynine ถูกจัดให้เป็นยาที่ต้องมีใบสั่งยาของผู้ประกอบวิชาชีพด้านสุขภาพ (prescription medicine) ดังนั้น การจำหน่ายพืชกระท่อมหรือใบกระท่อมหรือผลิตภัณฑ์ที่มีสาร Mitragynine โดยไม่มีใบสั่งยาของผู้ประกอบวิชาชีพด้านสุขภาพ ถือเป็นความผิดตามกฎหมายยาเท่านั้น¹⁰

¹⁰ โฟศาล ลัมสตีต. (2559). รายงานฉบับสมบูรณ์โครงการ ศึกษาทบทวนมาตรการทางกฎหมายเพื่อการจัดการ

พืชกระท่อม : กรณีศึกษากฎหมายไทยและกฎหมายต่างประเทศ. สืบค้น 18 สิงหาคม 2563 จาก

<https://cads.in.th/cads/media/upload/1566876991-58-B-025%20%E0%B9%84%E0%B8%9E%E0%B8%A8%E0%B8%B2%E0%B8%A5%20%E0%B8%A5%E0%B8%B4%E0%B9%89%E0%B8%A1%E0%B8%AA%E0%B8%96%E0%B8%B4%E0%B8%95%E0%B8%A2%E0%B9%8C.pdf>

7. วิธีการบริหารจัดการพืชกัญชา

Caulkins และคณะ (2015) ศึกษาเกี่ยวกับ “ทางเลือกและประเด็นเกี่ยวกับการทำให้กัญชาถูกต้องตามกฎหมาย (Options and Issues Regarding Marijuana Legalization)” พบว่า การค้าขายกัญชาเชิงพาณิชย์ ในรูปแบบเดียวกับการค้าขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ไม่ใช่ทางเลือกเดียวที่จะนำมาใช้แทนที่นโยบายการห้ามผลิตและค้าขายกัญชาเสมอไป ทั้งนี้ การทำให้กัญชาถูกกฎหมายสามารถทำได้ในหลายมิติ โดยคำนึงถึงปัจจัยหลัก 3 ประการคือ การผลิตกัญชาที่ถูกกฎหมาย การจัดเก็บภาษีกัญชา และการบังคับใช้กฎหมายเพื่อควบคุมการค้าขายและการใช้กัญชา ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อสุขภาพและสวัสดิภาพของประชาชน รวมถึงการสร้างงานและรายได้ของรัฐบาล โดยสามารถสรุปทางเลือกในการดำเนินนโยบาย ตั้งแต่การห้ามปรามโดยเด็ดขาดจนถึงการอนุญาตโดยไม่มีเงื่อนไข 12 แนวทาง ดังนี้

- 1) เพิ่มข้อบังคับทางกฎหมายเพื่อลงโทษผู้ใช้และค้าขายกัญชา
- 2) ดำรงไว้ซึ่งนโยบายการห้ามผลิตและค้าขายกัญชา แต่ผ่อนปรนข้อบังคับทางกฎหมาย
- 3) จัดให้มีผู้ได้รับใบอนุญาตค้าขายในจำนวนจำกัดและมีการตรวจสอบอย่างใกล้ชิด
- 4) จัดให้รัฐบาลเป็นผู้มีอำนาจในการดำเนินการด้านห่วงโซ่อุปทานแต่เพียงผู้เดียว โดยรัฐบาลเป็นผู้ผูกขาดการค้ากัญชา เป็นนโยบายที่มีความปลอดภัยค่อนข้างสูง เพราะรัฐเป็นผู้ควบคุมและขายผลิตภัณฑ์ จึงไม่จำเป็นต้องมีการโฆษณาเพื่อแข่งขันในตลาด ในขณะเดียวกัน รัฐบาลสามารถกำหนดทิศทางและมาตรการต่าง ๆ ได้ด้วยตนเอง ไม่ว่าจะเป็นด้านการค้าส่งหรือการค้าปลีก การกำหนดราคากลางที่เอื้อต่อผลประโยชน์ต่อเกษตรกรและสาธารณสุขโดยแท้จริง การผลิตและการจำหน่ายกัญชา รวมถึงการอนุญาตให้นำกัญชาไปใช้ในทางการแพทย์ด้วย โดยรายได้ต่าง ๆ ที่ได้มาจากการค้าขายกัญชา จะถูกนำเข้าสู่คลังสมบัติของรัฐ (Treasury)

- 5) ให้องค์กรของรัฐเป็นผู้ดำเนินการด้านห่วงโซ่อุปทาน

- 6) อนุญาตให้ทำการค้าขายได้เฉพาะองค์กรไม่แสวงหากำไร ที่มีผู้แทนจากเครือข่ายสร้างเสริมสุขภาพและกลุ่มสวัสดิการเด็ก (Child-welfare group) เป็นคณะกรรมการบริหารองค์กร โดยเป็นแนวทางที่ให้ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจค่อนข้างสูงและยังมีความปลอดภัยมากกว่าการค้าขายเชิงพาณิชย์แบบหวังผลกำไร เนื่องจากองค์กรไม่แสวงหากำไรในสหรัฐอเมริกา ให้ความสำคัญกับประโยชน์ส่วนรวมของสาธารณะ และแม้ว่าไม่จำเป็นต้องเสียภาษีเงินได้ แต่ภาษีการขายและภาษีสรรพสามิตนั้นยังคงต้องเสียให้แก่รัฐอยู่ ดังนั้น รัฐบาลจึงได้รับผลประโยชน์ และสามารถควบคุมผลิตภัณฑ์กัญชาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

- 7) อนุญาตให้สามารถทำการค้าปลีกในระดับท้องถิ่น โดยยังไม่อนุญาตให้มีการค้าขายกัญชาอย่างถูกกฎหมายในเชิงพาณิชย์ หรือรูปแบบร้านกาแฟของประเทศเนเธอร์แลนด์ (Dutch coffee-shop model) ซึ่งร้านค้าจำนวนจำกัดจะได้รับสิทธิบัตรในการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กัญชา แต่ยังไม่อนุญาตให้มีการผลิตและนำเข้าสินค้าอย่างถูกกฎหมาย รวมถึง การโฆษณาผลิตภัณฑ์ในสื่อประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ อีกด้วย ในส่วนของการเก็บภาษี รัฐสามารถทำได้จากภาษีการขาย ภาษีสรรพสามิต และภาษีเงินได้ทั่วไป

8) อนุญาตให้จำหน่ายและแจกจ่ายได้เฉพาะกลุ่มสหกรณ์ขนาดเล็กและชมรมผู้ซื้อ โดยการค้าขายจะเป็นไปในลักษณะการขายผลิตภัณฑ์โดยไม่คิดกำไรแก่สมาชิกภายในสหกรณ์ เมื่อขายได้ก็จะนำเงินไปใช้จ่ายเพื่อการเพาะปลูกกัญชางวดต่อไป ทำให้กัญชากลายเป็นผลิตภัณฑ์ค้าขายโดยไม่แสวงหากำไร

9) ดำเนินการตามรูปแบบการค้าขายเชิงพาณิชย์ แต่ต้องมีการควบคุมผลิตภัณฑ์ที่มีประสิทธิภาพเนื่องจากบริษัทจำหน่ายผลิตภัณฑ์กัญชาอาจมุ่งแสวงหากำไร โดยการเล็งเป้าหมายไปที่ผู้ใช้ผลิตภัณฑ์ในปริมาณมาก (Heavy users) ซึ่งผู้บริโภคกลุ่มนี้ ส่วนใหญ่จะเป็นผู้มีภาวะผิดปกติทางพฤติกรรมในการใช้สารเสพติด (Substance-use disorder)

10) อนุญาตให้ผู้บรรลุนิติภาวะสามารถปลูกกัญชาได้ด้วยตนเอง

11) อนุญาตให้ทำการค้าขายได้อย่างเสรี

12) ยกเลิกมาตรการควบคุมกัญชาไปโดยปริยาย ทั้งนี้ การนำมาตราการทางภาษีมาใช้ ต้องคำนึงถึงกรณีที่ภาษีบางชนิด อาจผลักดันให้ผลิตภัณฑ์มีความอันตรายมากขึ้น เช่น การเก็บภาษีตามน้ำหนักรวม (Tax on the gross weight) อาจทำให้ผู้ผลิตกัญชาเกิดแรงจูงใจในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีสารมีนเมาต่อหน่วยในปริมาณมากขึ้นกว่าปกติ เพื่อให้ได้สินค้าที่มีความเข้มข้นสูงแต่น้ำหนักน้อย ส่งผลให้กัญชาที่วางขายอยู่ในท้องตลาดกลายเป็นสินค้าที่มีความอันตรายค่อนข้างสูง ในส่วนของการควบคุมผลิตภัณฑ์ ต้องมีการตรวจสอบประสิทธิภาพ (Potency testing) และนำข้อมูลมาบรรจุไว้บนฉลากสินค้า รวมถึงออกแบบบรรจุภัณฑ์ให้มีกลไกสำหรับป้องกันการเข้าถึงของเยาวชน (Child-resistant packaging) เพื่อลดความตั้งใจของผู้เยาว์ต่อตัวผลิตภัณฑ์¹¹

8. องค์กรเพื่อการควบคุมและบริหารจัดการพืชกัญชา

การใช้ประโยชน์จากกัญชงและกัญชาเชิงพาณิชย์ในเนเธอร์แลนด์

1. กฎหมายและข้อกำหนดการจำหน่าย เสพ ปลูก และครอบครองกัญชา

ถึงแม้ว่าเนเธอร์แลนด์จะเป็นประเทศที่มีชื่อเสียงสำหรับชาวต่างชาติว่าเป็นประเทศที่เปิดเสรีให้การเสพกัญชาได้ โดยมีนักท่องเที่ยวปีละหลายแสนคนเดินทางมาเนื่องจากจุดประสงค์เพื่อการท่องเที่ยวและเสพกัญชา อย่างไรก็ตามในความเป็นจริงแล้วกัญชาถือเป็นยาเสพติดประเภทไม่รุนแรง (soft drug) และเป็นสิ่งผิดกฎหมายที่มีข้อห้ามและมีบทลงโทษสำหรับการจำหน่าย เสพ ปลูก และครอบครอง อย่างไรก็ตามเนเธอร์แลนด์มีนโยบายผ่อนปรน (toleration policy) สำหรับการจำหน่าย เสพ ปลูก และครอบครองกัญชา ดังนี้

- กัญชาถือเป็น soft drug ดังนั้น การจำหน่ายกัญชาโดยสถานประกอบการซึ่งได้แก่ coffee shop ถือเป็นความผิดทางอาญา อย่างไรก็ตาม coffee shop จะไม่ถูกฟ้องร้องดำเนินคดีอาญาโดยรัฐ โดยมีข้อผ่อนปรนคือ จะต้องไม่ก่อให้เกิดปัญหาสาธารณสุข ห้ามจำหน่ายยาเสพติดให้โทษรุนแรง (hard drug) ห้ามจำหน่ายกัญชาให้กับผู้มีอายุต่ำกว่า 18 ปีบริบูรณ์ ห้ามทำการโฆษณา ห้ามจำหน่ายกัญชาในปริมาณที่สูงเกินกว่า 5 กรัม ต่อการซื้อขาย 1 ครั้ง ทั้งนี้การเปิดกิจการ coffee shop จะต้องได้รับอนุญาตจากเทศบาลท้องถิ่น ซึ่งแต่ละแห่ง อาจมีข้อกำหนดปลีกย่อยที่แตกต่างกัน และอาจไม่อนุญาตให้เปิดกิจการประเภทนี้ก็ได้

¹¹ Caulkins, J.P., Kilmer, B., Kleiman, M.A.R., MacCoun, R.J., Midgette, G., Oglesby, P., Pacula, R.L. and Reuter, P.H. (2015). Option and Issues Regarding Marijuana Legalization. RAND Corporation, p. 1–15

- ห้ามเสพกัญชาในที่สาธารณะ ทั้งนี้ การครอบครองกัญชาสำหรับประชาชนทั่วไปจะไม่ถูกดำเนินคดีทางอาญาในกรณีที่มีกัญชาในครอบครองปริมาณไม่เกิน 5 กรัม หรือ 5 ต้น ต่อ 1 คน โดยหากถูกตรวจพบว่า มีกัญชาในครอบครองในจำนวนดังกล่าว จะถูกเจ้าหน้าที่ยึดของกลางแต่ไม่มีการดำเนินคดี แต่หากมีกัญชาในครอบครองเกินกว่าจำนวนดังกล่าวจะมีโทษทั้งปรับและดำเนินคดีทางอาญา โดยการครอบครองกัญชา 5-30 กรัม ถือว่าเป็นการฝ่าฝืนกฎหมาย จะถูกยึดของกลางและปรับเป็นเงิน 75 ยูโรและจะถูกปรับสูงขึ้น หากมีการกระทำความผิดซ้ำ หากครอบครองกัญชามากกว่า 30 กรัมจะถือว่าเป็นคดีอาญา มีโทษจำคุกสูงสุด 2 ปี และหรือปรับ 16,750 ยูโร

- อนุญาตให้ coffee shop จำหน่ายกัญชาให้เฉพาะผู้ที่มีถิ่นพำนักถาวรในเนเธอร์แลนด์เท่านั้น โดย coffee shop มีหน้าที่ต้องขอดูหลักฐานดังกล่าว

- ที่ตั้งของ coffee shop จะต้องอยู่ห่างจากโรงเรียนเกินกว่า 350 เมตร

- กัญชาที่มี THC เกินกว่าร้อยละ 15 ถือเป็นยาเสพติดรุนแรง

- ห้ามปลูกกัญชาเพื่อการพาณิชย์ โดยประชาชนทั่วไปสามารถปลูกกัญชาเพื่อการเสพส่วนตัวได้ไม่เกินครัวเรือนละ 5 ต้น แต่หากมีการตรวจค้นเจ้าหน้าที่ต้องยึดของกลางทั้งหมด แต่ไม่มีการดำเนินคดี หากไม่เกิน 5 ต้น ทั้งนี้จะไม่อนุญาตให้กลับมาปลูกอีก มิฉะนั้นจะได้รับโทษตามกฎหมาย กรณีที่เพาะปลูกด้วยเทคนิคพิเศษมากกว่า 5 ต้นขึ้นไป จะมีโทษจำคุกไม่เกิน 4 ปี และหรือปรับ 67,000 ยูโร

จากกฎหมายและข้อผ่อนปรนในช่วงต้นจะเห็นได้ว่ากัญชาถือเป็นสิ่งเสพติดที่ผิดกฎหมายของเนเธอร์แลนด์ โดยที่รัฐมีความพยายามจะจำกัดการจำหน่ายและเสพให้ลดลงอย่างช้า ๆ coffee shop สามารถจำหน่ายกัญชาในปริมาณที่กำหนดได้โดยไม่ถูกดำเนินคดี แต่ไม่สามารถปลูกกัญชา หรือสั่งซื้อกัญชาเพื่อนำมาจำหน่ายได้ เนื่องจากข้อกำหนดตามกฎหมายที่ห้ามปลูกเพื่อการพาณิชย์ รวมถึงห้ามการขนส่ง การซื้อกัญชามาจำหน่ายใน coffee shop จึงเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมาย โดย coffee shop ต้องแอบซื้อกัญชาจากการลักลอบปลูกและนำเข้า อย่างไรก็ตามรัฐค่อนข้างผ่อนปรนให้กับ coffee shop ในเรื่องการซื้อสินค้าเข้าร้าน รวมถึงการจำหน่ายกัญชาให้กับชาวต่างชาติ โดยการไม่ตรวจสอบอย่างจริงจังแม้ว่าจะรู้ว่ามีการกระทำความผิด แต่รัฐใช้วิธีกำจัดที่ต้นตอของกัญชา โดยทำการปราบปรามผู้ลักลอบปลูกกัญชาอย่างจริงจัง โดยมีทั้งกลุ่มที่ลักลอบปลูกในจำนวนหลักสิบล้าน ไปจนถึงกลุ่มที่ลักลอบปลูกอย่างจริงจังโดยติดตั้งเทคโนโลยีการเกษตรขั้นสูงในห้องใต้ดินของอาคารขนาดหลายร้อยตารางเมตร และมีโทษปรับขั้นต่ำจำนวนหลายหมื่นยูโร รวมถึงจำคุกด้วย

การอนุญาตให้จำหน่ายและเสพกัญชาของเนเธอร์แลนด์เริ่มต้นขึ้นในช่วงทศวรรษ 1970 จนทำให้ประเทศมีชื่อเสียงในเรื่องนี้ โดยช่วงเริ่มต้น การจำหน่ายและครอบครองกัญชาตามกฎหมายอนุญาตให้ถึง 30 กรัมต่อคน แต่ภายหลังจาก ค.ศ. 2000 เป็นต้นมา นโยบายเกี่ยวกับกัญชาของรัฐบาลมีแนวโน้มไปทางอนุรักษนิยมมากขึ้น และมีความพยายามจะทำให้การจำหน่ายและเสพกัญชาเป็นเรื่องผิดกฎหมาย อย่างไรก็ตามชาวต่างชาติเป็นชนชาติที่ให้ความเคารพกับความเป็นเสรีนิยมทางความคิด และการอยู่ร่วมกันระหว่างความคิดเห็นที่แตกต่าง และมีกลุ่มชาวต่างชาติที่มองว่ากัญชาเป็นส่วนหนึ่งในวัฒนธรรมดัตช์ปัจจุบัน ประกอบกับรัฐบาล

เนเธอร์แลนด์เป็นรัฐบาลผสม 4 พรรค ซึ่งมีทั้งพรรคที่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยกับการผ่อนปรนการจำหน่ายและเสกัญชา ทำให้รัฐบาลคงทำได้เพียงแค่ควบคุมตามแนวทางที่เป็นอยู่

2. การใช้กัญชาเพื่อการรักษาทางการแพทย์ (Medicinal Cannabis)

การใช้กัญชาเพื่อการรักษาทางการแพทย์อยู่ภายใต้กฎหมาย Opium Act ค.ศ. 2002 โดยสามารถทำได้หากแพทย์เป็นผู้วินิจฉัยและเขียนใบสั่งยาให้ผู้ป่วย และผู้ป่วยสามารถนำไปซื้อยาได้ที่ร้านขายยา ทั้งนี้รูปแบบของกัญชาทางการแพทย์ในเนเธอร์แลนด์มี 5 ประเภท ดังนี้

ตารางที่ 1 รูปแบบกัญชาทางการแพทย์ในเนเธอร์แลนด์

Type	% tetrahydrocannabinol (THC)	% cannabidiol (CBD)	price per 5 gram Excl. 6% VAT
Bedrobinol®	approx. 13,5	<1	€29,00
Bedrocan®	approx. 22	<1	€29,00
Bedica®	approx. 14	<1	€29,00
Bediol®	approx. 6,3	approx. 8	€29,00
Bedrolite®	<1	approx. 9	€29,00

อาการป่วยที่มีรายงานทางการแพทย์ว่ากัญชาสามารถช่วยบรรเทาอาการป่วยได้

- อาการปวด หรือกล้ามเนื้อหดเกร็งที่เกิดจากโรค MS หรือการบาดเจ็บของไขสันหลัง
- อาการเบื่ออาหาร หรือน้ำหนักลดอย่างรวดเร็วที่เป็นผลจากโรคมะเร็ง หรือโรคเอดส์
- อาการเบื่ออาหาร หรืออาเจียน ซึ่งเป็นผลมาจากการรักษาโดยการให้คีโม
- อาการปวดเรื้อรังที่เกี่ยวกับระบบประสาท
- ต้อหิน
- Tourette syndrome

การใช้ยารักษาสามารถทำได้ 2 วิธี คือชงเป็นน้ำชา หรือสูตรไอระเหย ทั้งนี้แพทย์จะเริ่มจากการสั่งในปริมาณน้อยก่อนที่จะเพิ่มปริมาณขึ้นหากไม่ได้ผล

ทั้งนี้ หน่วยงานที่มีอำนาจและมีหน้าที่เป็นผู้รับผิดชอบในการผลิต จำหน่าย และกระจายสินค้ากัญชาเพื่อการแพทย์แต่เพียงผู้เดียวคือ Office of Medicinal Cannabis (OMC) ซึ่งเป็นหน่วยงานรัฐภายใต้กระทรวงสาธารณสุข สวัสดิการ และการกีฬาเนเธอร์แลนด์ โดย OMC จะเป็นผู้ดูแลทั้งทางด้านการเพาะปลูก ผลิต จำหน่าย และกระจายสินค้า medicinal cannabis ไปสู่โรงพยาบาล ร้านขายยา ห้องวิจัย มหาวิทยาลัย ฯลฯ

ในส่วนของ การปลูก OMC จะกำกับดูแลผู้ปลูกที่ได้รับอนุญาตอย่างใกล้ชิด โดยปฏิบัติตามข้อกำหนดของสหภาพยุโรป (EU guidelines for producing medicinal cannabis) โดย OMC จะควบคุมปริมาณการปลูกให้สอดคล้องกับปริมาณที่ใช้จริงทางการแพทย์ รวมถึงควบคุมในเรื่องคุณภาพของกัญชาให้ปราศจากยาฆ่าแมลง และสารตกค้างด้วย การปลูกกัญชาจะปลูกในอาคารด้วยแสงประดิษฐ์และไฮโดรโปนิกส์

นอกจากนี้ OMC ยังมีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาคำขออนุญาตนำเข้าและส่งออกกัญชาเพื่อการแพทย์ รวมถึงการขอยกเว้นจาก Opium Act ซึ่งสามารถขอยกเว้นได้ภายใต้ Article 8 ในกรณีดังต่อไปนี้

1. เป็นไปเพื่อประโยชน์ทางสาธารณสุขโดยรวมของประชาชนหรือสัตว์
2. เพื่อใช้ในการวิจัยทางวิทยาศาสตร์ หรือการวิเคราะห์ทางเคมี หรือใช้ในวัตถุประสงค์เพื่อการบรรเทา โดยจะต้องไม่ขัดแย้งกับความเห็นของสาธารณสุข

3. เพื่อนำเข้า หรือส่งออกจากเขตแดนเนเธอร์แลนด์ หรือเพื่อปลุกนำไปผ่านกระบวนการ จำหน่ายขนส่ง ในกรณีที่ผู้ขอยกเว้นมีสัญญาเกี่ยวกับ

- บุคคลที่ได้รับการยกเว้นจาก Opium Act
- ร้านขายยา หรือแพทย์ที่ประกอบกิจการจ่ายยา
- สัตวแพทย์ผ่าตัด
- สถาบันหรือบุคคลที่ถูกกำหนดไว้
- ผู้ได้รับอนุญาตให้นำเข้ากัญชาเพื่อการแพทย์จากประเทศอื่น

ทั้งนี้การขออนุญาตนำเข้าและส่งออกกัญชาทางการแพทย์ต้องยื่นขอต่อ OMC ทุกครั้ง โดยมีแนวปฏิบัติเบื้องต้น ดังนี้

1. การนำเข้ากัญชาเพื่อการแพทย์จากเนเธอร์แลนด์ไปประเทศอื่น
 - ต้องมีใบอนุญาตการนำเข้าของผู้นำเข้าที่ออกโดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของประเทศผู้นำเข้า และใบอนุญาตส่งออกของผู้ส่งออกที่ออกโดย OMC
 - หนังสือประกอบบอกปริมาณการนำเข้าและเหตุผลในการนำเข้า
 - สัญญาและใบแจ้งหนี้ที่ร่างโดย OMC
2. การส่งออกกัญชาเพื่อการแพทย์จากประเทศอื่นมาเนเธอร์แลนด์
 - แจ้งปริมาณ และรูปแบบของกัญชาทางการแพทย์ที่ต้องการส่งออก
 - ที่อยู่ผู้รับสินค้า
 - ใบอนุญาตการนำเข้าจาก OMC ของผู้รับสินค้า และใบอนุญาตการส่งออกของผู้ส่งออก¹²

9. ประโยชน์ของพืชโคคาทางการแพทย์

โคเคนเป็นสารธรรมชาติที่สกัดได้จากใบของต้นโคคาซึ่งเป็นพืชที่ส่วนใหญ่พบในทวีปอเมริกาใต้ สารนี้มีฤทธิ์กระตุ้นประสาทอย่างแรงและมีคุณสมบัติเป็น “ยาชาเฉพาะที่” จัดอยู่ในกลุ่มยาเสพติดให้โทษในประเภท 2 ตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522

เมื่อ ค.ศ. 1859 อัลเบิร์ต นิแมน (Albert Nieman) นักเคมีชาวเยอรมัน ได้นำโคเคนมาสกัดเป็นโคเคนบริสุทธิ์ และนำมาใช้กันอย่างแพร่หลาย ทั้งใช้สูบ ผสมในเครื่องดื่ม และใช้ในทางการแพทย์ เช่น

¹² สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงเฮก กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์. (ม.ป.ป.). การใช้ประโยชน์จากกัญชงและกัญชาเชิงพาณิชย์ในเนเธอร์แลนด์. สืบค้น 25 สิงหาคม 2563 จาก https://www.ditp.go.th/contents_attach/559598/559598.pdf

ยาชาเฉพาะที่ ยารักษาโรคหอบหืด และยาลดอาการซึมเศร้า เป็นต้น ต่อมา ใน ค.ศ. 1914 โคเคนถูกนำมาใช้เฉพาะในทางการแพทย์เท่านั้น เนื่องจากมีกฎหมายห้ามจำหน่ายเพราะถือว่าเป็นยาเสพติดให้โทษชนิดหนึ่ง

ปัจจุบันบุคลากรทางการแพทย์ในหลายประเทศยังมีการใช้สารสกัดจากโคเคนที่เรียกว่า สารโคเคนไฮโดรคลอไรด์ (cocaine hydrochloride) ระหว่างการวินิจฉัยหรือในการรักษาโรคบางประเภท ทั้งนี้ สารโคเคนถือเป็นยาชาเฉพาะที่ โดยในงานวิจัยที่ตีพิมพ์เมื่อ พ.ศ. 2556 สมาคมแพทยศาสตร์บัณฑิตแห่งประเทศไทย ได้กำหนดให้โคเคนเป็นสารระงับความรู้สึกและอาการหลอดเลือดตีบที่มีประสิทธิภาพสูง

สำหรับในแวดวงทันตกรรมหรือการทำ โคเคนถูกใช้เป็นยาชาในการทำฟันครั้งแรกเมื่อเกือบ 140 ปีที่แล้ว แต่เลิกใช้ในเวลาต่อมา เพราะขนาดที่ใช้ในการรักษาใกล้เคียงกับขนาดที่เป็นพิษและมีฤทธิ์เสพติด จึงเสื่อมความนิยมลงและนำไปสู่การพัฒนาชากลุ่มใหม่ขึ้นมาแทน รวมถึงลิโดเคน (Lidocaine)

นอกจากนี้ บุคลากรทางการแพทย์ใช้น้ำยาที่มีส่วนผสมโคเคนเพื่อระงับความเจ็บปวดภายใน เช่น ปาก จมูก และลำคอ (เยื่อเมือก) เป็นการชั่วคราว ก่อนกระบวนการทางการแพทย์บางอย่าง เช่น การตัดชิ้นเนื้อ การเย็บ และการทำความสะอาดแผล ซึ่งยาที่มีส่วนผสมโคเคนสามารถออกฤทธิ์ระงับความรู้สึกได้เร็วภายในเวลาเพียง 1-2 นาทีหลังใช้ โดยสามารถใช้ได้ทั้งวิธีราด ฟัน หรือซุบไม้ฟันสำหรับในจุดนั้น ๆ โดยตรง ในขณะเดียวกัน โคเคนยังมีสรรพคุณในการทำให้หลอดเลือดข้างและลดอาการบวมจากการรักษาได้

นอกจากใช้ภายในปาก จมูก และลำคอแล้ว โคเคนยังถูกใช้ระหว่างกระบวนการรักษาเกี่ยวกับระบบทางเดินหายใจ และช่วยให้เยื่อเมือกหดตัวด้วย สำหรับอัตราส่วนที่เหมาะสมของสารโคเคนไฮโดรคลอไรด์ที่ใช้ในทางการแพทย์ แบ่งเป็น 3 ระดับ ได้แก่ ร้อยละ 1 ร้อยละ 4 และร้อยละ 10 แต่ส่วนใหญ่มักใช้กันเพียงร้อยละ 1 หรือร้อยละ 4 เท่านั้น เพื่อเลี่ยงความเป็นพิษต่อร่างกาย

ถึงอย่างไรก็ตาม ด้วยยาชนิดนี้อาจมีผลข้างเคียงสำหรับคนไข้ เช่น กลืนอาหารได้ยาก และเพิ่มความเสี่ยงในการชัก หรืออาหารติดคอ โดยหลังใช้ยาที่มีส่วนผสมโคเคน 1 ชั่วโมง ผู้ป่วยจะต้องรับประทานหรือเคี้ยวอาหาร จนกว่าปากหรือลำคอจะหายชา โดยเฉพาะกลุ่มผู้ป่วยที่เป็นเด็ก ซึ่งผู้ปกครองต้องสังเกตอาการอย่างใกล้ชิด นอกจากนี้ หากมีอาการข้างเคียงอื่น ๆ เช่น เป็นไข้ อารมณ์แปรปรวน รู้สึกชาเฉพาะที่นานหลายชั่วโมง สูญเสียประสาทรับกลิ่นหรือรสชาติ และมีปัญหาเรื่องการมองเห็น ควรรีบแจ้งแพทย์ที่ดูแลโดยทันที นอกจากนี้ ในทางการแพทย์ยังห้ามฉีดหรือใช้ยาที่มีสารโคเคนกับดวงตา¹³

10. ความรู้เกี่ยวกับฝิ่น

ฝิ่น (Opium) เป็นสารประกอบชนิดหนึ่ง ซึ่งได้จากยางของผลฝิ่น ในเนื้อฝิ่นมีสารเคมีผสมอยู่มากมาย ประกอบด้วย โพรตีน เกลือแร่ ยางและกรดอินทรีย์เป็นอัลคาลอยด์ (Alkaloid) ซึ่งเป็นตัวการสำคัญที่ทำให้ฝิ่นกลายเป็นยาเสพติดให้โทษร้ายแรง ออกฤทธิ์กดระบบประสาท จัดเป็นยาเสพติดให้โทษ โดยผู้ที่เสพยาจะมีอาการจิตใจเลื่อนลอย ง่วง ซึม แก้วตาหรี่ พุดจาวววน ความคิดเชื่องช้า ไม่รู้สึกหิว ซึพจรเต้นช้า

¹³ ‘โคเคน’ มีประโยชน์ทางการแพทย์จริงหรือ? เมื่อมีคนบอกใช้ ‘โคเคนรักษาฟัน’ !? (31 กรกฎาคม 2563). สืบค้น 27 สิงหาคม 2563 จาก <https://www.bangkokbiznews.com/news/detail/891612>

สารอัลคาลอยด์ในฝิ่นสามารถแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

ประเภทที่ 1 ออกฤทธิ์ทำให้เกิดอาการมีเมามาและเป็นยาเสพติดให้โทษโดยตรง อัลคาลอยด์ประเภทนี้ทางเภสัชวิทยาถือว่าเป็นยาทำให้อ่อนหลับ (Hypnotic) อัลคาลอยด์ที่เป็นสารเสพติดซึ่งออกฤทธิ์ตัวสำคัญที่สุดในฝิ่น คือ มอร์ฟีน (Morphine)

ประเภทที่ 2 ออกฤทธิ์ทำให้กล้ามเนื้อเรียบหย่อนคลายตัว ซึ่งในทางเภสัชวิทยาถือว่าเป็นอัลคาลอยด์ในฝิ่นประเภทนี้ไม่เป็นสารเสพติดแต่มีฤทธิ์ทำให้กล้ามเนื้อของร่างกายหย่อนคลายตัว ซึ่งมีปาปาเวอรัลิน (Papaverine) เป็นตัวสำคัญ

ทั้งนี้ ฝิ่นเป็นพืชล้มลุกขึ้นในที่สูงกว่าระดับน้ำทะเลประมาณ 3,000 ฟุตขึ้นไป เป็นยาเสพติดที่เป็นต้นตอของยาเสพติดร้ายแรงหลายชนิด เช่น มอร์ฟีน เฮโรอีน และโคเดอีน เป็นต้น โดยมีการลักลอบปลูกฝิ่นมากทางภาคเหนือของประเทศไทยบริเวณแนวพรมแดน ที่เรียกว่าสามเหลี่ยมทองคำ เนื้อฝิ่นได้มาจากยางของผลฝิ่นที่ถูกกรีดจะมีสีขาว เมื่อถูกอากาศจะมีสีคล้ำลง กลายเป็นยางเหนียวสีน้ำตาลไหม้ หรือดำ มีกลิ่นเหม็นเขียวและรสขม เรียกว่า ฝิ่นดิบ ส่วนฝิ่นที่มีการนำมาใช้เสพ เรียกว่า ฝิ่นสุก ได้มาจากการนำฝิ่นดิบไปต้มหรือเคี่ยวจนสุก

ข้อดีของฝิ่น

ในยางฝิ่นมีสารประกอบประเภทอัลคาลอยด์เกือบ 25 ชนิด ที่สำคัญคือ มอร์ฟีน โคเดอีน และปาปาเวอรัลิน ซึ่งมีสรรพคุณในการใช้เป็นยารักษาโรค โดยมอร์ฟีนเป็นยาแก้ปวดที่มีประสิทธิภาพสูงและเป็นยานอนหลับ ปาปาเวอรัลินเป็นยาแก้ปวดเมื่อย ทำให้กล้ามเนื้อผ่อนคลาย ส่วนโคเดอีนใช้ระงับอาการไอ นอกจากนี้ เมล็ดฝิ่นซึ่งไม่มีฤทธิ์เสพติด สามารถนำมาบดและใช้ประกอบอาหารอ่อนสำหรับเด็กและคนชรา เป็นอาหารที่มีประโยชน์ เนื่องจากมีทั้งคาร์โบไฮเดรต วิตามิน และแร่ธาตุ ในส่วนของน้ำมันจากเมล็ดฝิ่น สามารถนำมาใช้ผสมสีทำน้ำมันชักเงา หรือเติมไอโอดีนแล้วทำเป็นยารักษาโรคคอพอก

ข้อเสียและฤทธิ์ในทางเสพติด

1. อัลคาลอยด์ทั้งสามชนิดที่นำมาใช้เป็นยาต่างมีฤทธิ์เสพติด แต่มอร์ฟีนมีฤทธิ์แรงที่สุด โดยผลของการเสพติดต่อกันนาน ๆ จะทำให้มีอาการซึม ตาลาย การเห็นภาพหลอน ระบบประสาทถูกทำลาย ขาดสติ และอาจถึงแก่ความตาย ถ้าไม่ได้รับการรักษาอย่างถูกต้องและทันทั่วทั้งที่ โดยข้อเสียของพืชฝิ่นมีดังต่อไปนี้

2. ฝิ่นมีฤทธิ์กดระบบประสาทส่วนกลาง สารเคมีที่มีผสมอยู่มากมายในเนื้อฝิ่น ซึ่งประกอบด้วยโปรตีน เกลือแร่ ยาง และกรดอินทรีย์ เป็นอัลคาลอยด์ ซึ่งเป็นสารผสมอยู่ในเนื้อฝิ่น อันเป็นตัวยุทธสำคัญที่ทำให้ฝิ่นกลายเป็นยาเสพติดให้โทษที่ร้ายแรง

3. อาการเสพติดทางร่างกายและจิตใจ ได้แก่ จิตใจเลื่อยล่อย ง่วง ซึม แก้วตาหริ้ พุดจาวกวน ความคิดเชื่องช้า ไม่รู้สึกหิว ซึพจรเต้นช้า

4. อาการขาดยา จะมีลักษณะอาการเริ่มต้น คือ น้ำตา น้ำมูกไหล ปวดหัว เกิดอาการคัน หวานอนขนลุก สะบัดร้อนสะบัดหนาว ม่านตาขยาย ต่อมาจะหงุดหงิด กระวนกระวาย ตื่นตกใจ อาการขั้นรุนแรงขึ้นคือ นอนไม่หลับ เหงื่อออก ปวดเมื่อยตามแขนขา คลื่นไส้อาเจียน และมีอาการท้องร่วง¹⁴

¹⁴ ฝิ่น (Opium). (ม.ป.ป.). สืบค้น 27 สิงหาคม 2563 จาก <https://sites.google.com/site/opiumm63/home>

11. ประโยชน์ของการใช้กัญชา

ส่วนประกอบหลักของกัญชาคือสารแคนนาบินอยด์ (Cannabinoid) ซึ่งมีลักษณะเหมือนสารในสมองของมนุษย์ที่ผลิตขึ้น คือสารเอ็นโดแคนนาบินอยด์ (Endocannabinoid) ซึ่งระบบประสาทในสมองสามารถสื่อสารระหว่างกัน โดยอาศัยสารสื่อประสาทในสมองชนิดหนึ่งที่สามารถผลิตขึ้นในร่างกายของสิ่งมีชีวิต ชื่อสารเอ็นโดแคนนาบินอยด์ (Endocannabinoid) ซึ่งเป็นสารที่มีลักษณะเหมือนสารแคนนาบินอยด์ (Cannabinoid) ที่พบในส่วนประกอบหลักของกัญชา ทั้งนี้ หน่วยรับความรู้สึกแคนนาบินอยด์ (Cannabinoid receptors) สามารถพบได้ในปริมาณเข้มข้นมากกว่าสารชนิดอื่น ๆ ในสมอง โดยมีความสำคัญกับการทำงานของระบบสรีรวิทยาในร่างกาย ซึ่งสามารถแบ่งออกเป็นสองกลุ่ม คือแคนนาบินอยด์ประเภทที่ 1 (Cannabinoid type 1-CB1) ที่กระจายอยู่ทุกส่วนในสมอง และแคนนาบินอยด์ประเภทที่ 2 (Cannabinoid type 2-CB2) ที่อยู่ในระบบประสาทรอบนอก โดยการทำงานที่ต่อเนื่องของสื่อประสาทในระบบเอ็นโดแคนนาบินอยด์ทำให้เกิดการปรับสมดุลอย่างต่อเนื่องของกระบวนการทำงานของอวัยวะต่าง ๆ ในร่างกายและสมอง

โมเลกุลในสารต่าง ๆ ที่พบในกัญชาเลียนแบบการทำงานของสารสื่อประสาทธรรมชาติในร่างกาย ทำให้หน่วยรับความรู้สึกถูกกระตุ้นเกินกว่าระดับปกติที่ร่างกายสามารถผลิตได้ ทั้งนี้ ประโยชน์ทางการแพทย์ของสารแคนนาบินอยด์ คือการกระตุ้นหรือลดระดับการทำงานของสมองในบริเวณที่มีความเข้มข้นของสารแคนนาบินอยด์ โดยสมาคมเวชศาสตร์การเสพติดแห่งอเมริกา (The American Society of Addiction Medicine) ได้เสนอให้นำกัญชามาใช้ในเชิงการแพทย์ พร้อมทั้งคำนึงถึงประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

1) ร่างกายมนุษย์สามารถผลิตสารแคนนาบินอยด์ได้เองโดยธรรมชาติ ซึ่งเป็นสารเคมีที่ทำหน้าที่ควบคุมการทำงานของระบบประสาทในหลายมิติ ไม่ว่าจะเป็นหน่วยความจำ ความเจ็บปวด อารมณ์ ความปรารถนา การเคลื่อนไหวของร่างกาย การย่อยอาหาร สมาธิ กระบวนการทางความคิดในระดับสูง (Higher order executive functions) การเสพติดที่ให้ความสุข ระบบภูมิคุ้มกัน และระบบการสืบพันธุ์

2) แม้ว่าการค้นคว้าวิจัยเกี่ยวกับการนำกัญชามาใช้ในการรักษาโรคมะเร็งไม่สิ้นสุด แต่ก็มีความเป็นไปได้ อย่างสูง ที่คุณประโยชน์จากกัญชา ในรูปแบบของสารแคนนาบินอยด์ ซึ่งมีลักษณะเดียวกับสารเอ็นโดแคนนาบินอยด์ ที่สร้างขึ้นในร่างกายของมนุษย์ สามารถบรรเทาความเจ็บป่วยจากโรคต่าง ๆ เช่น โรคสมองเสื่อม อาการปวดเรื้อรัง ภาวะผิดปกติทางจิตใจจากเหตุการณ์รุนแรง (Post traumatic shock disorder-PTSD) อาการน้ำหนักลดมากจนผอมแห้ง (Wasting Syndrome) ภาวะหดเกร็งของกล้ามเนื้อ (Spasticity) อาการท้องร่วง โรคลำไส้แปรปรวน (Irritable bowel syndrome) คลื่นไส้เวียนและอาเจียนจากยาเคมีบำบัด เป็นต้น

3) ยาแคนนาบินอยด์ที่ได้รับการพัฒนาขึ้น จะมีการเรียงลำดับจากตัวยาที่ทำปฏิกิริยากระตุ้นหน่วยรับความรู้สึกแคนนาบินอยด์โดยตรง ไปถึงตัวยาที่หน่วงเหนี่ยวการออกฤทธิ์ของสารแคนนาบินอยด์ที่ผลิตโดยธรรมชาติ ซึ่งมีลักษณะคล้ายคลึงกับการทำงานของยารักษาโรคซึมเศร้า จนถึงยาที่หยุดการทำงานของหน่วยรับความรู้สึก เพื่อลดการทำงานของระบบแคนนาบินอยด์ในร่างกาย นอกจากนี้ ยังมีการพัฒนาให้ยาทำปฏิกิริยาเฉพาะเจาะจงที่ระบบแคนนาบินอยด์เท่านั้น โดยไม่ส่งผลกระทบต่อการทำงานของระบบอื่น ๆ ในร่างกาย

ทั้งนี้ ก็ยังมีสรรพคุณต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1) เมล็ดกินเป็นยาชูกำลัง ช่วยเจริญอาหาร แต่ถ้ากินมากจะมีอาการหวาดกลัวและหมดสติ ยอดอ่อน เมื่อนำมาสกัดด้วยแอลกอฮอล์ จะได้สารทิงเจอร์แคนเนบิสอินดิกา (Tincture Cannabis Indica) ซึ่งเป็น น้ำยาสีเขียว เมื่อกินเข้าไปประมาณ 5-15 หยด จะมีสรรพคุณเป็นยาช่วยรักษาโรคที่เกี่ยวกับระบบประสาท เป็นยาสงบเส้นประสาท ทำให้อ่อนหลับ แก้อาการวิตกกังวล เป็นยา ระงับปวด และเป็นยาแก้ไอเสบ นอกจากนี้ การได้รับสารแคนนาบินอยด์ในปริมาณที่เหมาะสม สามารถช่วยป้องกัน การเกิดอาการซึมเศร้าที่มีสาเหตุ มาจากการเปลี่ยนแปลงของฮอร์โมนในผู้สูงอายุได้ เนื่องจากสารแคนนาบินอยด์ จะช่วยปรับสมดุลต่าง ๆ ในร่างกาย ทำให้ผู้ใช้มีความสุข ใจเย็นลง และลดการแสดงพฤติกรรมรุนแรงในทางด้านอารมณ์

2) ดอกใช้เป็นยาแก้โรคเส้นประสาท เช่น นอนไม่หลับ วิตกกังวล หรือใช้กับผู้ป่วยที่เป็นโรคเบื่ออาหาร โดยนำมาปรุงรับประทาน โดยปัจจุบัน มีการนำกัญชาไปผสมกับอาหาร เพื่อช่วยกระตุ้นการเจริญในผู้ป่วย โรคกระเพาะและผู้ป่วยโรคเอดส์ที่ได้รับการรักษาด้วยยาเคมีบำบัด ซึ่งพบว่าสามารถช่วยลดอาการคลื่นไส้ อาเจียน ของผู้ป่วยกลุ่มนี้ และทำให้ผู้ป่วยรับประทานอาหารได้ดียิ่งขึ้น

3) ใบใช้เป็นยาแก้ไข้ผอมเหลือง ไม่มีกำลัง ตัวสั่น เสียงสั่น รวมถึง รักษาโรคอ้วนและโรคเบาหวาน โดยการศึกษาความสัมพันธ์ของการสูบกัญชากับระดับน้ำตาลในเลือดพบว่า กลุ่มที่สูบกัญชามีระดับน้ำตาล ในเลือดต่ำกว่ากลุ่มที่ไม่เคยสูบกัญชาร้อยละ 16 ส่วนกลุ่มที่เคยสูบแต่เลิกไปแล้ว ไม่พบว่ามีอาการลดลงของระดับ น้ำตาลเมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มที่ไม่เคยสูบ จากการทดลองดังกล่าว จึงสันนิษฐานได้ว่า ผลของกัญชาที่ช่วยลด ระดับน้ำตาลในเลือดจะมีผลเฉพาะในช่วงที่ใช้กัญชาเท่านั้น

4) ใบกัญชา ใช้เป็นยารักษาโรคหอบหืด ช่วยขยายหลอดลมและลดการหดตัวของหลอดลม ด้วยการนำใบสดมาหั่นให้เป็นฝอย แล้วเอาไปตากแห้ง จากนั้นจึงนำมาสูบเป็นยารักษาโรค

5) ใช้ดอกผสมกับยาฉุนพญามือเหล็ก นำมาหั่นแล้วสูบเป็นยาช่วยกัดเสมหะในลำคอ

6) เมล็ดใช้เป็นยาแก้กระหายน้ำ

7) น้ำยาสีเขียวที่สกัดได้จากยอดอ่อนด้วยแอลกอฮอล์ มีสรรพคุณเป็นยาแก้โรคบิด แก้ปวดท้อง และโรคท้องร่วง ส่วนเมล็ดก็มีสรรพคุณเป็นยาแก้บิดเช่นเดียวกับยอด

8) เมล็ดมีสรรพคุณเป็นยาแก้ท้องผูก ใช้เป็นยาแก้ท้องผูกในคนสูงอายุ ด้วยการใช้เมล็ดซึ่งมีน้ำมัน ร้อยละ 30 ร่วมกับตัวยาอื่น ๆ ในตำรับยา

9) ยาพื้นบ้านล้านนาจะใช้เมล็ดกัญชาจำนวน 3 เมล็ด นำมาผสมกับพริกไทย 3 ผล บดให้เป็นผง ใช้ผสมกับน้ำกินทุกคืนเป็นยาคุมกำเนิดสำหรับสตรี

10) ช่วยแก้ประจำเดือนไม่ปกติของสตรี

11) แก้โรคผิวหนังกลากเกลื้อน

12) แก้กล้ามเนื้อกระตุก

13) ช่วยลดอาการเจ็บปวดจากโรคไขข้ออักเสบ นอกจากนี้ สารสกัดจากกัญชาอาจสามารถรักษาโรค ที่เกิดจากการอักเสบของสมองและไขสันหลัง หรือโรคที่เกี่ยวข้องกับการอักเสบอื่น ๆ หรือแม้แต่อาจช่วย ทำลายเนื้องอกที่อาจกลายเป็นมะเร็งได้ จากการวิจัยพบว่า คนไข้ที่รับเตตราไฮโดรแคนนาบินอลหรือสารสกัด

จากกัญชาอีกตัวที่เรียกว่าแคนนาบินอยด์ สามารถช่วยลดอาการเกร็งของกล้ามเนื้อและอาการสั่น สามารถทำให้นอนหลับ และมีการเคลื่อนไหวที่ดีขึ้น อีกทั้งแคนนาบินอยด์ยังออกฤทธิ์ได้นานกว่าการใช้สเตียรอยด์หรือยาแก้ชักเสบอีกด้วย

14) ในปัจจุบันมีการนำกัญชามาใช้เป็นยาลดความดันในผู้ป่วยตาของคนที่เป็นต้อหิน (glaucoma) แต่ผลที่ได้ยังไม่ชัดเจน และต้องรอการวิจัยเพิ่มเติม

15) สารเตตราไฮโดรแคนนาบินอลสามารถยับยั้งเซลล์เอเบตาโปรตีน ไม่ให้ผลิตสารพิษที่เป็นสาเหตุของโรคอัลไซเมอร์

16) กัญชามีสรรพคุณในการฆ่าเซลล์มะเร็งและทำให้เนื้อร้ายในสมองเหี่ยวลงได้ โดยจากการศึกษาของสำนักงานปราบปรามยาเสพติดแห่งชาติอเมริกา (Drug Enforcement Administration) แสดงให้เห็นว่า สารสกัดของกัญชาสามารถช่วยให้คนไข้ตอบสนองกับการบำบัดด้วยการฉายรังสีดีขึ้น ส่วนการทดลองกับสัตว์ก็พบว่าสารจากกัญชาสามารถฆ่าเซลล์มะเร็งบางชนิดได้ ทำให้เนื้อร้ายหดเหี่ยวลง โดยมีหลักฐานว่า สารสกัดจากกัญชาสามารถทำให้เนื้อร้ายในสมองชนิดที่ร้ายแรงที่สุดมีขนาดลดลง ซึ่งสารสกัดเหล่านี้เมื่อนำมาใช้ควบคู่กับการฉายแสง จะทำให้ฤทธิ์ในการฆ่ามะเร็งมีเพิ่มมากขึ้นด้วย

12. สถานการณ์ของการใช้กัญชาเพื่อสันตนาการและใช้ในการรักษาโรค

ผลการสำรวจล่าสุดจากเว็บไซต์ HonestDocs พบว่า มีผู้ใช้กัญชาเพื่อสันตนาการคิดเป็นร้อยละ 64 ในขณะที่มีเพียงร้อยละ 16 ที่ใช้กัญชาในการรักษาโรคเท่านั้น ทั้งนี้ การนำกัญชามาใช้ในทางการแพทย์กลายเป็นและมีแนวโน้มในการประกาศปลดกัญชาออกจากบัญชียาเสพติด พร้อมร่วมมือกับหลายภาคส่วนเพื่อนำกัญชามาศึกษาวิจัยเพื่อใช้ประโยชน์ในทางการแพทย์

ในทางการแพทย์สารของกัญชาที่มีการศึกษาวิจัยมากที่สุดคือสารเตตราไฮโดรแคนนาบินอล (Tetrahydrocannabinol) หรือ THC และสารแคนนาบิไดออล (Cannabidiol) หรือ CBD ซึ่ง THC ออกฤทธิ์ต่อจิตประสาท ทำให้เกิดความผ่อนคลาย เคลิบเคลิ้ม และลดอาการปวดได้ ในขณะที่ CBD นอกจากจะมีคุณสมบัติในการลดอาการปวดแล้ว ยังสามารถลดการอักเสบของแผล การนำกัญชามาใช้ทางการแพทย์

ส่วนใหญ่ มีจุดประสงค์ต่าง ๆ ดังนี้

- เพื่อการบรรเทาอาการเจ็บปวด คิดเป็นร้อยละ 28
- เพื่อการคลายเครียดและช่วยในการนอนหลับ คิดเป็นร้อยละ 16
- เพื่อการรักษาโรคมะเร็งและเนื้องอก คิดเป็นร้อยละ 16
- เพื่อการรักษาโรคซึมเศร้า คิดเป็นร้อยละ 10
- เพื่อการรักษาโรคเบาหวาน คิดเป็นร้อยละ 4
- เพื่อการรักษาโรคความดันโลหิตสูง คิดเป็นร้อยละ 2
- เพื่อการรักษาโรคอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 24

ถึงอย่างไรก็ตาม ในส่วนของการรักษาโรคมะเร็ง ยังไม่มีการศึกษาวิจัยที่ยืนยันว่าการใช้กัญชาสามารถควบคุมหรือรักษาโรคมะเร็งได้ มีเพียงงานวิจัยบางชิ้นเท่านั้น ที่พิสูจน์ว่าสารในกัญชาสามารถชะลอการเกิดใหม่

หรือทำให้เซลล์มะเร็งบางชนิดตายได้ในห้องปฏิบัติการ แต่ยังมีคามจำเป็นต้องทำการวิจัยในมนุษย์ต่อไป โดยในปัจจุบัน สมาคมโรคมะเร็งแห่งสหรัฐอเมริกา แนะนำว่ามีความปลอดภัยในการนำกัญชามาใช้ในการบรรเทาอาการของโรคมะเร็ง และผลข้างเคียงของการทำเคมีบำบัด เช่น อาการคลื่นไส้ ความไม่ย่อยอาหาร แต่ผู้ป่วยควรได้รับการแนะนำและการรักษาจากแพทย์แผนปัจจุบันอย่างใกล้ชิด

ในด้านสถิติการใช้กัญชาในประเทศไทย มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

- ผู้ที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี มีการใช้กัญชาทุกวัน คิดเป็นร้อยละ 60 ของประชากรทั้งหมดในกลุ่มอายุ
- ผู้ที่มีอายุ 18-24 ปี มีการใช้กัญชาทุกวัน คิดเป็นร้อยละ 17 ของประชากรทั้งหมดในกลุ่มอายุ
- ผู้ที่มีอายุ 25-34 ปี มีการใช้กัญชาทุกวัน คิดเป็นร้อยละ 13 ของประชากรทั้งหมดในกลุ่มอายุ
- ผู้ที่มีอายุ 35-44 ปี มีการใช้กัญชาทุกวัน คิดเป็นร้อยละ 5 ของประชากรทั้งหมดในกลุ่มอายุ
- ผู้ที่มีอายุ 45-64 ปี มีการใช้กัญชาทุกวัน คิดเป็นร้อยละ 9 ของประชากรทั้งหมดในกลุ่มอายุ
- ผู้ที่มีอายุ 65-74 ปี มีการใช้กัญชาทุกวัน คิดเป็นร้อยละ 30 ของประชากรทั้งหมดในกลุ่มอายุ
- ผู้ที่มีอายุ 75 ปีขึ้นไป มีการใช้กัญชาทุกวัน คิดเป็นร้อยละ 40 ของประชากรทั้งหมดในกลุ่มอายุ

ทั้งนี้ การใช้กัญชาอย่างสม่ำเสมอ อาจทำให้เกิดความผิดปกติต่อพัฒนาการทางสมอง โดยการศึกษาวิจัยพบว่า วัยรุ่นที่ใช้กัญชานั้นมี IQ ต่ำกว่าเกณฑ์ มีความจำที่ค่อนข้างแย่ และมีภาวะสมาธิสั้น เมื่อเปรียบเทียบกับผู้ที่ไม่ได้ใช้กัญชาเป็นกิจวัตรประจำวัน ซึ่งค่อนข้างน่าเป็นห่วงเพราะเยาวชนที่อายุต่ำกว่า 18 ปี จัดเป็นกลุ่มที่มีการใช้กัญชามากที่สุด ดังนั้น การใช้กัญชาจึงควรใช้ในปริมาณที่เหมาะสมภายใต้การควบคุมของแพทย์ เพื่อให้เกิดผลกระทบเชิงลบน้อยที่สุด

ในส่วนของการบริโภคกัญชา มีรายละเอียดต่าง ๆ ดังนี้

- การบริโภคโดยการสูบ คิดเป็นร้อยละ 64
- การบริโภคโดยการรับประทานเป็นอาหาร คิดเป็นร้อยละ 12
- การบริโภคโดยการแปรรูปเป็นน้ำมัน คิดเป็นร้อยละ 11
- การบริโภคโดยการแปรรูปเป็นยาเม็ด คิดเป็นร้อยละ 3
- การบริโภคโดยวิธีการอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 10

ด้านการสำรวจแบบสอบถามเกี่ยวกับการใช้กัญชา พบว่า

- ร้อยละ 44 ไม่อยากลองใช้กัญชาเพราะไม่มีความต้องการ
- ร้อยละ 42 ไม่อยากลองใช้กัญชาเพราะกลัวเสพติด
- ร้อยละ 2 ไม่อยากลองใช้กัญชาเพราะเหตุผลอื่น
- ร้อยละ 7 อยากลองใช้กัญชาด้วยผลประโยชน์ทางการแพทย์
- ร้อยละ 4 อยากลองใช้กัญชาเพื่อสันทนาการ
- ร้อยละ 2 อยากลองใช้กัญชาด้วยเหตุผลอื่น¹⁵

¹⁵ คนไทยสายเขียว 64% ใช้กัญชาเพื่อสันทนาการ มีเพียง 16% ใช้รักษาโรค. (28 มิถุนายน 2562).

สืบค้น 20 ธันวาคม 2562 จาก <https://www.marketingoops.com/reports/research/use-of-marijuana/>

สำนักวิชาการ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๒๐๗๐-๒

Bureau of Academic Services

The Secretariat of the House of Representatives

0 2244 2070-2

พิมพ์ที่ : สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร